КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧҮЙ ОБЛУСУ
МОСКВА РАЙОНУ
НАРЗАН
АЙЫЛ АЙМАГЫНЫН
АЙЫЛДЫК КЕҢЕШИ

КЫРГЫЗСКАЯ РЕСПУБЛИКА
ЧУЙСКАЯ ОБЛАСТЬ
МОСКОВСКИЙ РАЙОН
АЙЫЛНЫЙ КЕНЕШ
НАРЗАНСКОГО
АЙЫЛНОГО АЙМАКА

ТОКТОМ

2026-ж. "05" октября №34 Беловодск а.

Нарзан айыл аймагынын жайыттарын башкаруу жана пайдалануу боюнча планды жана жайыттарды пайдалануунун жылдык планын бекитүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Жайыттар жөнүндө» Мыйзамына, Кыргыз Республикасынын Жер кодексине, Кыргыз Республикасынын Суу ресурстары, айыл чарба жана кайра иштетүү өнөр жай министрлигинин 2024-жылдын 15-майындагы №04-13/152 «Жайыттарды башкаруу жана пайдалануу планынын жана жайыттарды пайдалануунун жылдык планын иштеп чыгуу тартиби жөнүндө Типтүү жобону бекитүү тууралуу» буйругуна ылайык, Нарзан айыл аймагынын жайыттарын сарамжалдуу, натыйжалуу жана туруктуу пайдалануу максатында, ошондой эле бюджет, экономика, муниципалдык менчик, айыл чарба, инвестициялар, ишкердик ишмердүүлүк жана тышкы экономикалык байланыштар боюнча туруктуу комиссиянын корутундусун угуп, Нарзан айылдык кеңеши токтом кылат:

1. Нарзан айыл аймагынын жайыттарын башкаруу жана пайдалануу боюнча 2026–2030-жылдарга планы №1-тиркемесине ылайык бекитилсин.

2. Нарзан айыл аймагынын жайыттарын пайдалануунун 2026-жылга карата жылдык планы №2-тиркемесине ылайык бекитилсин.

3. Нарзан айыл өкмөтүнүн башчысы ушул токтомдон келип чыгуучу иш-чаралардын аткарылышын камсыз кылсын.

4. Бул токтом каттоодон өткөрүлүп, Нарзан айыл өкмөтүнүн расмий веб-сайтына жарыялансын.

5. Жооптуу катчы бул токтомду белгиленген тартипте каттасын жана анын көчүрмөсүн тиркемеси менен бирге Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын Мамлекеттик реестрине киргизүү үчүн жөнөтсүн.

6. Бул токтом Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын Мамлекеттик реестрине киргизилген күндөн тартып күчүнө кирет.

7. Ушул токтомдун аткарылышын көзөмөлдөө Нарзан айылдык кеңешинин бюджет, экономика, муниципалдык менчик, айыл чарба, инвестициялар, ишкердик ишмердүүлүк жана тышкы экономикалык байланыштар боюнча туруктуу комиссиясына жүктөлсүн.

Төраганын у.м.а. **Урманбетов А.Т.**

Бекитилди
Нарзан айылдык кеңешинин
2026-ж. “____” _____
№ _____ токтому менен
№2 тиркеме

2026-жылга жайыттарды башкаруу жана пайдалануу боюнча жылдык план

Беловодск а. 2026-ж.

1.Айыл өкмөттүн социалдык экономикалык характеристикасы

№	Көрсөткүчтөр	Единица	Жалпы
1	Элдин саны	Киши	36744
2	Эркектер		16803
	Аял		19941
3	Кожолуктун саны	Короо	10497
4	Айыл өкмөттүн жалпы аянты,	Га	18521
5	Жалпы жайыт аянты	Га	10999
6	Токой чарбадан пайдаланган жайыт	Га	0
7	Узак мөөнөттүү пайдалануудагы жайыт	Га	0
8	Малдын саны	Баш	24784
9	Кой, эчки	Баш	18469
10	Жылкы	Баш	682
11	Төө	Баш	5
12	ИИМ	Баш	4973
13	Топоз	Баш	100
14	Жалпы шарттуу баш	Баш	9453.8

2. Айыл өкмөттүн иштөө графиги

№		Иш-Чаралар	Айлар												жооптуулар
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1		Жергиликтүү коомдоштуктун чогулушу													Айыл өкмөтү,
2		а/а млын саноо													Айыл өкмөтү, муниципалдык ишканалар
3		Жана башка иш чаралар													Айыл өкмөтү, муниципалдык ишканалар
4															

3. Жайыт пайдалануу сезону

№	Сезондор	Мал жаюу/колдо багуу мөөнөттөрү	Күндүн саны	Эскертүү
	Жазгы	01,04,-31.05.	61	Жаз мезгилинен кеч күзгө чейин мал жайытта багылат
	Жайкы	01.06.-31.08.	92	
	Күзгү	01.09.-15.11.	76	
	Кышкы	16.11.-31.03.	136	Кыш мезгилинде мал адатта короодо багылат

4. Жайыттарга мал башынын иш жүзүндөгү саны .....

№	Жайыт участкаларынын аталышы	Малдын түрү	Саны	Коэффициенти	ШМБ	Суткалык талап кылуу күнү 7, 5 кг.
			С	Д	Е=С* Д	F
1		ИММ	2500	1,00	2500	18750
2		ИММ Жаш мал (1жашка чейин)	2473	0,7	1732	12990
3		Кой-эчки	18469	0,2	3694	27705
4		Жылкы	582	1,0	582	4365
5		Жаш жылкы (1 жашка чейин)	103	0,7	73	548
		Баардыгы	24127		8581	64358
		Кургак заттын жылдык керектелиши				23479264

Жайыттарды пайдалануунун учурдагы жана пландалган системасы.

№	Жайыт участкаларды ын аталышы	Жалпы аянты (га)	Планга чейин (факт)			Пландан кийин		
			Жайыттын сыйымдуулугу ШМБ сезонго	Жайылуучумал ШМБ	Жүк %	Жайыттын сыйымдуулугу ШМБ сезонго	Жайылуучумал ШМБ	Жүк %
Жаз. Жайыт мезгили			61 күн (01.04-31.05)			46 күн (16.04-31.05)		
1	Широкое	1465.5	1048.25	1048.25	72	1048.25	1048.25	72
2	Кара Суу	702	401	401	62	401	401	62
Жай. Жайыт мезгили			92 күн (01.06-31.08)			92 күн (01.06-31.08)		
3	Джарды Суу	1092	677	677	61	677	677	61.
4	Туйук Жар	1230.5	164	164	13	164	164	13
Күз. Жайыт мезгили			76 күн (01.09-15.11)			76 күн (01.09-15.11)		
5	Суусамыр	2978	90	90	3	90	90	3
6	Курбу 1	1634	0	0	0	0	0	0
Кыш. Жайыт мезгили			136 күн (16.11-31.03)			151 күн (16.11-15.04		
7	Беловодск, Кош Дөбө	1735	500	500	28	500	500	28
8	Ак Суу	162	228	228	1.4	228	228	1.4

5. Жайыттын пайдалануунун календарлык планы

№	Жайыт участокторунун аталышы	Жайыт пайдалануучулардын аты жөнү	Шарттуу мал башы	Сыймдуулугу	Мал жаюу күнү
		Жай			
1	Широкое	Жуманазаров Каныбек	276	276	180
2	Кара Суу	Атабаев Нурлан	325	325	180
		Күз			
1	Джарды Суу	Сенкебаев Жакшылык	143	143	180
		Кыш			
1	Туйук Жар	Кенжебек у. Аксубай	100	100	120
		Жаз			
1	Суусамыр	Артышев Төрөбек	133	133	150

БЮДЖЕТ.

6. Жайыттарды мал жаюу жана башка максаттарда пайдалануунун жыйымдары

Жайыттарга мал жайып пайдалангандык үчүн жыйым				
№	Малдын түрү	Саны	1 башка, жайыт пайдалангандык үчүн жыйым	Жылга, төлөмдүн жалпы суммасы
1.	ИММ	1050	150	157500
2.	ИИМ (жаш малы)	700	105	73500
3.	Жылкы	608	150	91250
4.	Тай	286	105	30030
5.	Кой-эчки	5499	30	165000
6.	Баардыгы	8143		**517250**
Бардыгы				517250
Жайыттарды башка максаттарда пайдалангандык үчүн жыйым				
	Түрү	**Аянты, га**	**Жыйым, сом/га**	**Жылга, жалпы суммасы**
1	Аңчылык	0		0
2	Чөп чабынды	98.5га		49250
3	Карьер	0		0
4	Жалпы кендер (кен казуу ж.б.)	0		0
5	Туризм	0		0
6	Атайын техника	0		0
7	Балык чарба	0		0
8	Дары чөп терүү	0		0
9	Антена (Нур-Телеком, Альфа-Телеком, Скаймобайл,Терра компания)	0		0
				49250
	Баардыгы:	**Жалпы сумма:**		**566500сом.**

Чыгаша бөлүгү.

Көрсөткүчтөр		Финансы булак. Сом.			Баардык сумма .сом.	Анын ичинде квартал боюнча			
		Башка долбор лор	Демөөр чүлөр.	Жергилик түү Бюджет.		I	II	III	IV
Максаттуу чыгымдар									
Жолдорду реабилитациалоо узундугу 15км 240м.	Широкое Джарды Суу, Кара Суу.	0	0	150.0	150.0	0	75.0	75.0	0
Өтмө көпүрөнү орнотуу 1 даана	Сууса мыр			30.0	30.0	0	0	30.0	0
Айыл чарба малдарын мобилдик жасалма жол менен уруктандыруну уюштуруу		0	0	0	30.0	0	0	0	30.0
Жайыттын абалына МиБ жүргүзүү		0	0	2.0	2.0	0	1.0		1.0
Жиргиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын адис		0	0	0	0	0	0	0	0
Конур жайлоосуна жайыт үрөөнүн себүү.				150.0	150.0	0	0	0	150.0
Кара Суу жайлоосуна жер семирткич себүү			20.0		20.0		20.0	20.0	
Баары	0	**20000**		**332000**	**382000**	**0**	**96000**	**150000**	**180000**

Администрати вдик Чыгымдар	400932							
Баардыгы	400932							
Жайыт боюнча адисти кармоо	400932							
Эмгек акы (жайыт адиси-1*33411)*12ай = 1 ай=27729 (сом)	400932	0	400932	400932	100233	100233	100233	100233
Соц фонд. (33411*17,25 %=2672.88	32074.56	0	32074.56	32074.56	8018.64	8018.64	8018.64	8018.64
Киреше салыгы	36105.72	0	36105.72	36105.72	9026.43	9026.43	9026.43	9026.43
Атайын техникаларды кармоого	0	0	0	0	0	0	0	0
Канц товары	0	0						
Башка чыгымдар	0	0	0	0	0	0	0	0
Баардыгы	400932	0	469112.28	469112.28	117278.07	117278.07	117278.07	117278.07
Баардык жыйымдардын жыйынтыгы	400932		469112.28	469112.28	117278.07	117278.07	117278.07	117278.07

11. Киреше бөлүгү

№ п/п	Көрсөткүчтөр	Суммасы, сом	Квартал боюнча пландык кирешелер			
			I	II	III	IV
	Жайытты мал жаюу максатында пайдалануудан түшкөн кирешелер (_____ШМБ_____сом)	517250	129312.5	129312.5	129312.5	129312.5
	Жайытты башка максаттарда пайдалануудан түшкөн кирешелер (____га_____сом)	49250	12312.5	12312.5	12312.5	12312.5
	Баары	**566500**	**141625**	**141625**	**141625**	**141625**
	Башкалар/долбоорлор	0	0	0		

	Башка демөөрчүлөр (АО, элдик салым, ж.б.)	20000	0	20000		
	Каржы резервдик фонду (КРФ)					
	Баары					
	Жалпы кирешелер	**586500**	**141625**	**161625**	**141625**	**141625**

12.ЖАЙЫТТАРДЫ ПАЙДАЛАНУУ РЕЖИМИ ЖАНА БУЗУУ ҮЧҮН ЖООПКЕРЧИЛИК

1.Ички эрежелери

- **Мал жаюу мөөнөттөрү**
  - Жайыт сезону _____1-апрельден башталат. 4 алыскы жайыт.
  - Жайыт сезону __30-ноябрдан _____аяктайт.
  - Жайлоолорго көчүрүү __31-майдан__дан___10-июнга___ чейин .
  - Жайлоолордон көчүп келүү _31-августан_____дан __1-ноябрга _____чейин.
  - 15-апрельден 15-сентябрга чейин жакынкы жайыттар эс алууга калтырылат

Жайыт сезонунда колго алып калуугу уруксат берилген малдын саны:ИММ–__1___; ат – _1____; кой, эчки – _3____;

- **Жайыт акы төлөөнүн мөөнөттөрү**

Жайыт билети үчүн:

50% - 1-апрелден кечиктирилбестен;

50% - 1-октябрьдан кечиктирилбестен;

Жайытты башка максатка пайдаланган учурда:

Эс алууну жана туризмди уюштургандар үчүн -

50% - келишим түзүлөөрү менен;

50% - келишим түзүлгөндөн 3 ай аралыгында;

Жайыттарды башка максаттарга пайдалануу үчүн жыйым 100% төлөнөт.

- **Жайыт билетинде көрсөтүлгөн малдын саны мал санактын маалыматтарына дал келиши керек;**
- **Малчылар жайыт билетинде көрсөтүлгөн гана участокторго мал жаюга милдеттүү;**

Баардык жайыт пайдалануучулар, жайытты пайдалануунун жогоруда көрсөтүлгөн режимдерин аткарууга милдеттүү.

Жогорудагы жайыт режимин бузгандар Кыргыз Республикасынын учурдагы мыйзамдарынын негизинде жоопко тартылышат.

2.Мал жаюу эрежелерин бузгандыгы үчүн жоопкерчилик

Малдары айдоо аянттарына кирген жаныбарлардын ээлерине төмөнкүдөй жаза чаралар колдонулат:

- Эгерде үрөөн эгүү маалынан эгинди жыйын убагында (күнү жана айы) айдоо аянттарына кирген малдарга-1 эскертүү
- Эгерде мал жандыктар айдоо аянтына эскертүүдөн кийин кирсе: ИММ үчүн 1 жолу айып пул 7500 сом, 2 жолу штраф 14000 сом, ал эми анда болбой мал жандыктар

айдоо аянттарына түшө берсе анда чыгымды төлөө менен жана иш аксакалдар сотуна өткөрүлөт, аксакалдар соту айып пулдун көлөмүн белгилешет

-Эгерде мыйзам бузуу экинчи жолу кайталанса, төлөмдүн суммасы эки эсеге көбөйөт. Алар мыйзамга ылайык айып пулду төлөөдөн баш тарткандыгы үчүн жоопкерчилик тартышат.

- Айылдык кеңеш жергиликтүү тургундардын малын баккан чабандарга төмөнкүдөй төлөмдү белгилейт:

1 баш ИММга айына _1000____ сом, кой-эчкиге 1 башка айына – _200____сом.

- Ар бир жалданма чабан менен 3 тараптуу келишим түзүлөт (АӨ, жайыт пайдалануучу жана чабан). Чабандар тарабынан малдын акысын өзүм билемдик менен көтөргөндүгү үчүн Кыргыз Республикасынын Укук бузуулар жөнүндө кодексине ылайык жоопкерчиликке тартылат.

Малды каттоого көрсөтпөсө жана башка жактан келген мал эсепке кирбесе эки эсе жайыт акы төлөйт. Ошондой эле жайыт билет албай келишим түзбөй, жайытты пайдалагандыгы үчүн укук бузуулардагы колдоонучу штрафтан сырткары ар бир башка эки эсе жайыт акы төлөнөт. Жайыт жеринен чөптү уруксаатсыз чаап алса **23000сом**, жайыт кыртышына айдап же өрттөсө **23000сом**. айып пулга тартылат.

Макулдашылды	**Макулдашылды**	**Макулдашылды**	**Макулдашылды**
МП “Таза Нарзан”	**Айл өкмөтүнүн башчысы**	**МРМЧӨЖТБ башчысы**	**РАӨБ башчысы**
Москва району	**Москва району**	**Москва району**	**Москва району**
Колу аты жөнү	**Колу аты жөнү**	**Колу жөнү**	**Колу жөнү**

Бекитилди
Нарзан айылдык кеңешинин
2026-ж. “____” _____
№ _____ токтому менен
№1 тиркеме

Жайыттарды 2026-2030-жылдарга башкаруу жана пайдалануу боюнча планы

Беловодск а. 2026-ж.

Жайыттарды башкаруу жана пайдалануу боюнча 2026-2030-жылдарга планы.

Жайыттарды башкаруу жана пайдалануу боюнча планын (мындан ары-План) берген айыл аймак тууралуу толук маалымат:

Облус	Район	Айылдык аймак	Мам.каттоо күбөлүгү серия, номер, күнү	ПЛАНДЫН №
Чүй	Москва	Нарзан		1

Айыл өкмөтүнүн аты жөнү	Оскомбаев Искенедер Эралиевич
Байланыш маалымат (телефон, электрондук почта)	Моб.тел. 0554-555-777

ПЛАНДЫН МАЗМУНУ

№		баа/балл	Эскертүү
1.	**Жалпы маалымат**		
1.1.	Айыл аймагы боюнча маалымат: географиялык орду, климаты, айылдары жана калкы		
2.2.	Жер ресурстары		
2.	**ЖАЙЫТ РЕСУРСТАРЫ, ИНФРАСТРУКТУРА ЖАНА АЛАРДЫН АБАЛЫ**		
2.1.	Жайыт участокторунун картасы		
2.2.	Жайыт ресурстарынын жалпы мүнөздөмөсү (аянты, түшүмдүүлүгү, сыйымдуулугу, абалы)		
2.3.	Жайыт инфраструктура объектилери жана алардын абалы		
2.4.	Климаттын өзгөрүшүн эске алуу менен жайыттардын абалын баалоо анализи.		
3.	**МАЛДАРДЫН САНЫ, АЛАРДЫН ЖАЙЫТКА ЖАНА ДАЯРДАЛУУЧУ ТОЮТТАРГА БОЛГОН МУКТАЖДЫГЫ**		
3.1.	Быйылкы жылга шарттуу малдын башы		
3.2.	5 жылга карата болжолдуу шарттуу малдын башы жана тоютка болгон муктаждык		
3.3.	Сезон боюнча жайыттардагы жана жайыттан башка дагы жер участокторундагы тоюттун көлөмү		
3.4.	Даярдалуучу тоюттун көлөмү		
3.5.	Тоют балансы		
4.	**5 ЖЫЛГА КАРАТА ЖАЙЫТТАРДЫ БАШКАРУУ ЖАНА ПАЙДАЛАНУУ, АЛАРДЫ ЖАКШЫРТУУ ЖАНА РЕАБИЛИТАЦИЯЛОО БОЮНЧА ОРТО МӨӨНӨТТҮҮ ПЛАНЫ**		
4.1.	Фокус топторду сурамжылоонун жыйынтыктарынын негизинде жайыт пайдалануучулардын		

	муктаждыктарын баалоо анализи		
4.2.	Жайыттардын абалына мониторинг жана баалоо жүргүзүү боюнча чаралары		
4.3.	Жайыттарды пайдалануу планы		
4.4.	Жайыттарды башка максаттарда башкаруу жана пайдалануу планы		
4.5.	Айлана чөйрөнү коргоо боюнча иш-чаралары		
4.6.	Малдардын ден-соолугун коргоо боюнча чаралары	1	
4.7.	Инвестициялар жана иш-чаралар.		
4.8.	ЖБППнын аткарылышына мониторинг жана баалоо жүргүзүү боюнча чаралар		
	ЖАЙЫТТАРДЫ ПАЙДАЛАНУУНУН АР ЖЫЛДЫК ПЛАНЫ		
5	**ЖАЙЫТТАРДЫ ПАЙДАЛАНУУ ПЛАНЫ**		
5.1.	Айыл өкмөтүнүн иш аракеттеринин графиги		
5.2.	Жайытты пайдалануунун сезондору		
5.3.	Жайыттардын абалына мониторинг жана баалоо жүргүзүүнүн иш-чаралары		
5.4.	_____жылга карата шартуу мал башынын иш жүзүндөгү саны		
5.5.	Жайыт пайдалануунун учурдагы жана пландаштырылган системасы		
6	**ЖАЙЫТТТАРДЫ, ЖАЙЫТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН ЖАНА МАЛ ЧАРБАСЫН ӨНҮКТҮРҮҮ ЖАНА ЖАКШЫРТУУ БОЮНЧА ИШ АРАКЕТТЕРДИН ПЛАНЫ**		
6.1.	Жайыттарды, инфраструктурасын жана мал чарбасын өнүктүрүүнүн жана жакшыртуунун планы		
6.2.	Малдын ден соолугун коргоо тобунун иш-чаралары		
6.3.	Айыл өкмөтүнүн бюджети		
6.4.	Жайыттарды мал жаюу жана башка максаттарда пайдалануу үчүн жыйымдар		
6.5.	Жайыттарды пайдалануунун ар жылдык планынын аткарылышына мониторинг жана баа берүү		
7	**ЖАЙЫТТЫ ПАЙДАЛАНУУ РЕЖИМИ ЖАНА БУЗУУЛАР ҮЧҮН ЖООПКЕРЧИЛИК**		
7.1.	Ички тартип эрежелери		
7.2.	Мал жаюу тартибин бузгандарга жоопкерчилик		

1. ЖАЛПЫ МААЛЫМАТ

1.1. Айыл аймак боюнча маалымат-географиялык орду, климаты, айылдары жана калкы

Нарзан айыл аймагы Чуй облусунун борбордук бөлүгүндө жайгашкан.
Нарзан айыл аймагынын климаты негизинен континенталдуу климаттарга кирет. Июнь айындагы абанын орточо температурасы **21-25°С**, август айында **-25-30°С**. Эң суук күндөр январь айына туш келет **-5 тен-30 °С ке** чейин. Өтө ысык аба ырайы июль айында күтүлөт.

Нарзан айыл аймагында **3** айыл бар. Беловодск айылы Нарзан айыл аймактын административтик борбору болуп саналат.

2026-жылдын 1-январына карата маалымат боюнча айыл аймактын калкынын саны **36744** адам, түтүндүн саны **10479. Кожолуктар**Көчөлөр **176.**

Калктын кирешесинин негизги булагы мал чарбасы түзөт. Айыл аймактын калкынын **33%** мал чарбасында эмгектенишет, **42%** -жер иштетүүчүлөр жана **25%** башка тармактарда эмгектенишет.

Калктын жана түтүндөрдүн саны тууралуу маалымат

1-таблица

1	с. Беловодское	24 678	6 809
2	с. Кош Дөбө	1 832	259
3	с. Ак Суу	10 324	3 411
4	Кожолук		10 479
	Баардыгы 3	**36 744**	**улиц 176**

1.2. Жер ресурстары

Айыл аймагындагы жайыт жерлерди кошкондо жер ресурстарынын жалпы аянты **18521гектарды** түзөт, анын ичинен жайыт **10999га**.

Төмөнкү 2-таблицада айыл чарба жерлеринин категориялар боюнча аянты көрсөтүлгөн.

2-таблица

№ п/п	Айыл чарба жерлеринин түрлөрү	Айыл аймактын территориясында, га	Алардан башка, убактылуу пайдалануудагы, га			Баардыгы, га
			УМП	МТФ	Башкалардан	
1	Айдоо жерлер	6298	-	-	-	6298
2	Көп жылдык өсүмдүктөр өстүрүлгөн жерлер	40	-	-	-	40
3	Бак-даректар-бадалдар өстүрүлгөн жерлер	-	-	-	-	-
4	Жайыттар	10999	-	-	-	10999
5	Башка жерлер	1184	-	-	-	1184
	Жалпы:	**18521**	-	-	-	**18521**

Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын жетекчилери жана жооптуу адамдары:

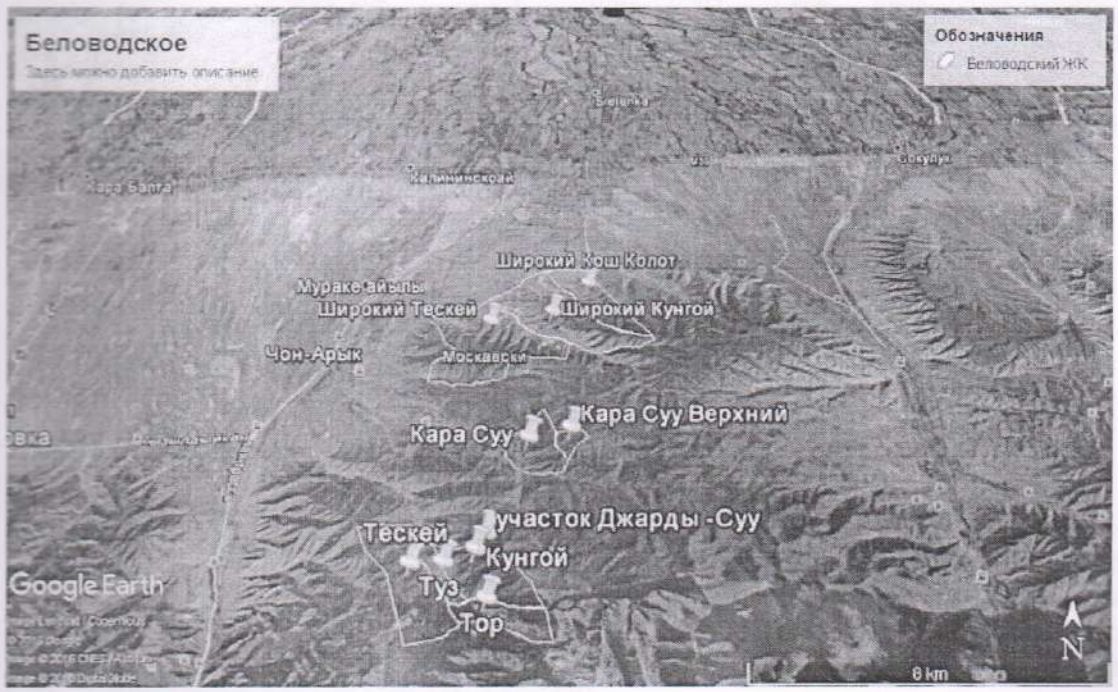
3-таблица

№	Аты-жөнү	Кызмат орду, Мекеме	Электрондук почта	Байланыш телефону
1	Омутбеков Эмир Омутбекович			
2	Оскомбаев Искендер Эрали уулу.	Айыл өкмөт башчысы		0554-555-777
3	Исаков Нурбек Оразбекович	Малдардын ден соолугун коргоо тобунун башчысы		0552-727-233
4	Супатаев Чыныбек	Жайыт боюнча инспектор		0556-021-061

1. ЖАЙЫТ РЕСУРСТАРЫ, ИНФРАСТРУКТУРА ЖАНА АЛАРДЫН АБАЛЫ

2.1 Жайыт участокторунун картасы

Карта №1



Жайыт участогунун инфраструктурасы

2.2. Жайыт ресурстарынын жалпы мүнөздөмөсү (аянты, түшүмдүүлүгү, сыйымдуулугу,абалы)

Нарзан айыл аймагынын учурдагы жамааттык мал жаюу системасы 8 участокту же жайыттарды башкаруунун 8 зонасын (жайлоолор) камтыйт. Ошондой эле, түшүм жыйналып алынгандан кийин айдоо жерлерге, көп жылдык өсүмдүктөр өстүрүлгөн жерлерге мал жайылат. Ар бир жайлоолордо талаа жана шалбаалуу талаа жайыттары бар. Пайдалануу мезгили боюнча жайыттар жазгы-күзгү, жайкы, кышкы болуп бөлүнөт, бирок

чындыгында жайыт мезгилдерге жараша жаз-жай, жаз-жай-кыш; жай; күз-кыш жана жыл бою пайдаланылат.
Нарзан айыл аймагында пайдаланбаган жайыттар бар: Курбу Жумгал р-ну өтөө алыс.

Жайыт участокторунун мүнөздөмөлөрү боюнча таблица

№4

№	Участоктун аталышы	Колдонуу сезону (Карта №1)	Жайыттардан башка жерлер, га	Жайыттар, га			Жалпы мал жайылуучу участок, га
				Жалпы аянты	Анын ичинен		
					Колдонулбаганы	Колдонулганы	
1	Кош Дөбө, Беловодск	Жаз, жай, күз.	40.67	1735	1415	320	320
2	Ак Суу	жаз, жай, күз.	1.2	162	62	100	100
3	Кургунгөй	жаз, жай, күз, кыш.	15.6	1465.5	905.5	560	560
4	Кара Суу, Кичи Темене	жаз, жай, күз, кыш	50	702	104.4	597.6	597.6
5	Жарды Суу	Жай, күз	2.3	1092	292	800	800
6	Туйук Жар, Чон Туйук	Жай, күз		819 411.5	459 411.5	360 0	360 0
Жалпы:			**109.77**	**6387**	**3649.4**	**2737.6**	**2737.6**
7	Суусамыр Бөйрөк, Сандык	Жай		2558 420	2208 420	350 0	350 0
8	Курбу Жумгал району	жай		1634	1634	0	
Баары:				**4612**	**4262**	**350**	**350**
Жалпы:			**109.77**	**10999**	**7911.4**	**3087.6**	**3087.6**

Жайыттардын түшүмдүүлүгү, сыйымдуулугу жана алардын абалы

Жайыттардын түшүмдүүлүгү: жайкы-56859.97ц/га; жазгы-28868ц/га; кышкы-15666.75 ц/га жана күзгү-28868 ц/га. Түшүмдүүлүгү азыраак жайыт участоктору жыл бою пайдаланыла турчулар: калктуу конуштарга жакын жайгашкан **Кош Дөбө, Беловодск, Ак Суу, Плодопитомник, Кызыл Туу, Ак Торпок, Мураке, Чон Арык** жана жыл бою пайдаланылуучу участокторду кошпогондо, жайыт аянтындагы малдын жүгү жайыт участокторунун сыйымдуулугуна туура келбейт.

Башкаруу планына ылайык, **2026-2030**-жыл аралыгында жайыттардын абалына мониторинг жана баа берүү негизги жайыттын 8 участоктору айылга жакын жайыттар Кош Дөбө, Беловодск, Ак Суу, Плодопитомник, Кызыл Туу, Ак Торпок, Мураке, Чон Арык, ж-а жакынкы жайыттар: Широкий, Кара Суу, Жарды Суу жайлоосунда жазда, жайында, күздө, жүргүзүлөт. Алыскы жайыттарга Туйук Жар, Чон Туйук, Суусамыр- Бөйрөк, Сандык (Панфидов району) жай айында жүргүзүлөт.

Жайыттардын абалына мониторинг жана баалоонун жыйынтыктары боюнча мурдагы кургакчыл жылдардын жана малдын ашыкча жайылышынын таасири алдында, Кош Дөбө, Беловодск, Широкий жайыт участогу жеңил деградацияланган (баалоо баллы

40). Калган участоктордун абалы жакшы. Баалоонун орточо баллы 66 түзөт. *(Толук маалымат менен Excel программасында тиркемеден таанышса болот)*

2.3 Жайыт инфраструктура объектилери жана алардын абалы

Айыл өкмөтү түзгөн жумушчу топ айыл аймактын жайыттарындагы инфраструктуранын абалына анализ жүргүздү. Айыл аймактын территориясында купка жана Беккари чуңкурчасы жок. Айыл аймакта жайыттарга алып баруучу **350** км жол бар. Анын ичинен 25 км начар абалда турат. 10 көпүрөлөрдөн 7 көпүрө кооптуу абалда турат. - мал суу ичүүчү жайлардын 15 чакырым суу тутугун ремонт же калыбына келтирүү талап кылынат.

(Толук маалымат тиркемеде көрсөтүлгөн)

Инфраструктура

2.4 Климаттын өзгөрүшүн эске алуу менен жайыттардын абалын баалоо анализи

Нарзан айыл аймагында акыркы жылдары аба ырайынын өзгөрүүсү байкалууда: 2025-жыл кургакчыл болгон, жайы жаан-чачынсыз жогорку температурада болгон. Жайыттарда чөптөр күйүп, кээ бир булактар соолуп, мунун баары малдын продуктуулугуна терс таасирин тийгизген.

Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин маалыматы боюнча айыл аймагында сел жүрүү коркунучу бар жайыт участкалары Кургунгой, Жарды Суу, Кара Суу жер көчкү жүрүү коркунучу бар жерлер бар. Бул участкалардагы жайыттарды пайдалануу планын түзүүдө, Кыргызгидромет тарабынан иштелип чыккан аба ырайынын болжолдоолору жана эрте кабарлоо системасынын маалыматтары колдонулат.

Климаттын өзгөрүшүнө ыңгайлаштыруу боюнча негизги жумуш:

- өзгөчө кырдаалдарды (сел, катуу суук, ж-а жаан-чачындар, жер көчкүлөр, кургакчылык ж.б. дуушар болуучу территориялар) болжолдоо мониторингинин натыйжалары боюнча иш-чараларды пландаштыруу.
- жайыт пайдалануучуларга климаттын өзгөрүшүнүн жайыттарга, ж-а малдын продуктуулугуна тийгизген таасирин түшүндүрүү;
- жайыттардын сыйымдуулугуна жараша мал жаюунун планын иштеп чыгуу м-н, аг жылдын аба ырайы да таасир этет;
- деградацияланган участкаларга жайыттарды которуштуруп пайдалануу;
- жайыттарды эс алдыруу жана пайдалануу мөөнөтүн жөнгө салуу;
- инфраструктураны жакшыртуу, куруу, ж-а реабилитациялоо (сарайлар, ке жылдык чөптөрдү себүү, жер семирткичтерди берүү, сугат жерлерин түзүү ж.б.);
- кышкы тоюттандыруу үчүн дагы, кургакчылык учурунда дагы тоютт камсыздандыруу запастарын көбөйтүү;
- климаттын өзгөрүшүнө ыңгайлашкан жаныбарлардын тукумдук курам жакшыртуу.

3. МАЛДАРДЫН САНЫ, АЛАРДЫН ЖАЙЫТКА ЖАНА ДАЯРДАЛУУ ТОЮТТАРГА БОЛГОН МУКТАЖДЫГЫ

3.1. Быйылкы жылга шарттуу малдын башы

2026-жылдын 1-январына карата айыл аймакта эсептелип чыккан малдын ба түзгөн (6-таблица). Малдын бир нече түрү багылат, жана алардын ар бир түрүнө ка күн сайын жана ай сайын канча кургак зат керектелери эсептелген. Жергили фермерлердин көпчүлүгү негизинен сүт жана эт өндүрүү үчүн бодо мал кармайт. базарда жана сүт жыйноочуларга сатылат. Жылкыны кымыз өндүрүү жана айыл ч жумуштарын аткаруу үчүн багышат.

2026-жылга карата малдын башы жана түрүнө жараша тоюттун керектелиши

5-таблица

Тоюттарга негизги муктаждык 1 ШМБ =300 кг (_____ А/А 1 уй = 1,13 ШМБ, жылкы = 1,3 ШМБ)						
№	Малдардын түрү	Саны	Коэффициент*	ШМБ эквиваленти	Суткалык керектөө, кг	Кургак затка муктаждык,
		C	D	E=C*D	F	G=E*F
1	Ири мүйүздүү мал	2 500	1,00	2 500	7,5	18 750
2	Торпоктор (1 жашка чейин)	2 473	0,7	1 731	7,5	12 983
3	Кой-эчкилер	18 469	0,2	3 694	7,5	27 704
4	Жылкылар	582	1,0	582	7,5	4 365
5	Тайлар (1 жашка чейин)	100	0,7	70	7,5	525
Бардыгы:		**24 124**		**8 577**	**7,5**	**64 327**
Кургак заттын жылдык керектелиши						23479 264

**Коэффициент* – *Малдардын тирүүлөй салмагын аныктоо боюнча ыкмасынын жыйынтыктарынан алынган (2-тиркемени кар*

3.2. 5 жылга карата болжолдуу шарттуу малдын башы жана тоютка болгон муктаждык

2026-2030-жылдарга малдын ар кандай түрлөрү боюнча өсүү темпинин негизинде айыл чарба малынын санынын өсүү болжолуна талдоо көрсөткөндөй, орточо жылдык өсүш 3% түзөт, 2025-жылга карата ШМБ 24061 башты түзөт жана 24092464 тонна кургак зат талап кылынат.

6-таблица

№	Малдардын түрү	өсүш +/-	тууралуу маалымат			
		%	2027-ж.	2028-ж.	2029-ж.	2030-ж
			C=(G*K%)+G	D=(C*K%)+C	E=(D*K%)+D	F=(E*K%
1		01.янв	2 500	2 575	2 652	2 7
2	Торпоктор (6 айдан 1 жашка чейин)	2	2 473	2 547	2 623	2 7
3	Кой-эчкилер	3	18 469	19 023	19 593	20
4	Жылкылар	4	582	599	616	
5	Тайлар (1 жашка	5	103	106	109	
Баардыгы ШМБ			**24 127**	**24 850**	**25 593**	**26**
ШМБ кургак затка болгон муктаждыгы жылдар боюнча			**180 953**	**186 375**	**19 148**	**197**

3.3. Сезон боюнча жайыттардагы жана жайыттан башка дагы жер участокторундагы тоюттун көлөмү

7-таблица

Жазгы	1791.1			0			0	0	0
Жайкы	6 474			0			0	0	0
Күзгү	2 454			0			0	0	0
Кышкы	280			0			0	0	0
Жалпы	10 999	0		**0**			**0**	**0**	0

Ар бир жайыттын орточо түшүмдүүлүгү (жайыттарда жана жайыт участокторунан башка жерлерде тоюттун болушун сезон боюнча эсептөөдө жана талдоодо) ар бир чарчы метрге бааланган, кургак заттар таразага тартылып, колдо болгон чөптү аныктоо жана кг/га негизинде бааланган. Жайыттарда жаюунун жол берилген ченемдери орто эсеп менен 50-60% түзөт.

3.4 Даярдалуучу тоюттун көлөмү

Даярдалуучу тоюттун түшүмдүүлүгүнүн маалыматы 2026-ж. статистикалык маалымат боюнча алынды.

8-таблица

		C	D	E=C*D	F=E/7,5кг	G=E/(7,5*30,4)	H=E/(7,5*136күн)
1	Көп жылдык чөптөр (Эспарцет, беде 3-4 чабык)	674	43 810	65			
2	Арпа саманы	15 093	457 549	30		0	0
3	Буудай саманы	18 204	603 731	########	########	48203 154	10774 823
4	Жүгөрү саманы	4 763	359 018	########	########	7500 012	1676 473
	Бардыгы	**10 158**	**69 823**	#########	########	**55703 166**	**11925 185**

3.5 Тоют балансы

Жайыттардын түшүмдүүлүгүнө жана колго даярдалуучу тоюттардын көлөмүнө жүргүзүлгөн анализге ылайык, айыл аймакта жайыт, ж-а даярдалуучу тоюттар жетиштүү өлчөмдө камдалган. Малды кыш мезгилинде тоют м-н камсыздоо үчүн жетиштүү келемдегү тоют даярдалат, анткени айдоо аянттары айыл аймактын ар бир тургунуна малды багууга жетиштүү өлчөмдөгү жер үлүшү бөлүнүп берилген.

2026-жылга карата жана ар бир мезгилге жараша тоют балансы

9-таблица

Мезгилдер	Күндөр	Тоют ресурстары	Малдын тоютка болгон муктаждыгы	Колдо бар тоюттун көлөмү	Камсыздуулук +/-	Тоют камсыздулугу
			D	E	F=D-E	G=E/D*100
			(КЗ/тонна)			%
Жаз	61	Жайыт тоюттары	457.5		#ЗНАЧ!	
		Даярдалуучу тоюттар			0	
		Жалпы			0	
Жай	92	Жайыт тоюттары	690		- 690	
		Даярдалуучу тоюттар			0	
		Жалпы			0	
Күз	76	Жайыт тоюттары	570		- 570	
		Даярдалуучу тоюттар			0	
		Жалпы			0	
Кыш	136	Жайыт тоюттары	510			
		Даярдалуучу тоюттар			0	
		Жалпы		0	0	

4. 5 ЖЫЛГА КАРАТА ЖАЙЫТТАРДЫ БАШКАРУУ ЖАНА ПАЙДАЛАНУУ, АЛАРДЫ ЖАКШЫРТУУ ЖАНА РЕАБИЛИТАЦИЯЛОО БОЮНЧА ОРТО МӨӨНӨТТҮҮ ПЛАНЫ

4.1 Фокус топторду сурамжылоонун жыйынтыктарынын негизинде жайыт пайдалануучулардын муктаждыктарын баалоо анализи

Айылдардын жалпы чогулуштарында, ж-а жыйындарында төмөнкү артыкчылыктуу багыттар аныкталды, аларды чечүү климаттын өзгөрүү шарттарында жайыт пайдалануучуларга ыңгайлашууга, ж-а туруктуу өнүгүүгө мүмкүндүк берет:

Өнүктүрүүнүн артыкчылык багыттары

11-таблица

№	Маселе	Иш-чара	Күтүлүүчү жыйынтык
Жайыттарды башкаруу жана пайдалануу боюнча			
1	Кош Дөбө, Беловодск, Кургунгөй участкаларда деградациянын белгилери байкалууда	Жайыттардын абалына мониторинг жана баалоо жүргүзүү	Деградациянын себептери аныткалып, алардын алдын алуу боюнча чаралар белгиленди
2	Кош Дөбө, Кургунгөй участкалардагы ротацияны бузгандыктан малдын көп жайылышы байкалууда	Жайыттардагы сезондук ротацияны жакшыртуу жана эс алдыруу менен мал жаюу системасын жакшыртуу	Сезондук которуштуруп айдоон киргизүүнүн натыйжасында жакынкы жайыттар жайында толугу менен эс алат, мунун натыйжасында чөптөр калыбы келтирилет.
3	Кургунгөй жайыт участоктору отоо чөптөр менен капталган (мисалы караган)	Бадал менен күрөшүү чараларынын системасын иштеп чыгуу	Жүргүзүлгөн иш-чаралардын жыйынтыгында мал жаюу үчүн 1000га жайыт жеткиликтүү болот.

4	Жаныбарлар ысык стресстен кутулууга же ташуу учурунда аба ырайынын начардыгынан баш калкалоого Жарды Суу жайыттарда жаныбарлар үчүн эс алуу жайлары жана коргоочу көчөттөр жок.	Жаныбарлар үчүн баш калкалоочу жайларды куруу, коргоочу көчөттөрдү отургузуу	Баш калкалоочу жайларды куруунун, бак-даректарды отургузуунун жыйынтыгында, ысык же бороондуу күндөрдө жаныбарлар баш калкалоо мүмкүнчүлүгүнө ээ болушат, натыйжада продуктуулугу стресстүү шарттарда төмөндөбөйт.
5	Жазгы мезгилде жайыт тоютунун жетишсиздиги байкалган.	147 га участокго эспарцет үрөнүн себүү менен сыноо жүргүзүү	Маданий жайыттарды түзүүнүн натыйжасында бул райондо порциялуу мал жаюуну уюштурууга мүмкүнчүлүк түзөт. Бул жазгы жаратылыш аймактарына жүктү азайтат.
	Жайыт инфраструктуралары боюнча		
1	Кургунгөй, Кара Суу, Жарды Суу жайыттары	Таштак унаа жолуна шагыл таштарды төшөө. Суу чыгаруу.	
2	Кургунгөй, Суусамыр жайыттары	7-унаа көпүрөлөрдү тазалоо, ондоо, жасоо	
3	Кара Катын бөлүгү, Кара Суу жайыты. Кош Дөбө	Көргөзмө(демонстративный) жайыт уюштуруу. Сугат.	
	Мал чарбасы жана малдын ден-соолугун коргоо боюнча		
1	Жарды Суу жайыты	Малды күндөн, жаандан калкалачуу чатыр	
2	Кургунгөй, Жарды Суу	Мал койкана (бөлүү-раскол)	
3	Жарды Суу	Мал койкана (бөлүү-раскол)	
	Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын потенциалын жогорулатуу		
1	Мамлекеттик жайыт жерлерин жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары тарабынан натыйжалуу жана сарамжалдуу башкаруу үчүн	Жайыттардын абалына мониторинг жана баалоо жүргүзүү боюнча окутууларды уюштуруу	Жайыттарды башкаруу жана пайдалануу боюнча жергиликтү өз алдынча башкаруу жогорулатылды, бул жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын ишин жакшыртууга мүмкүндүк берет органдарынын өкүлдөрүнүн билимдери
		Жайттарды башкаруу жана пайдалануу боюнча планды жана жайыттарды пайдалануунун ар жылдык планын иштеп чыгууну жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына окутуу	
		Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын өкүлдөрүн жайыттарды башкаруунун укуктук негиздери боюнча окутуу.	

4.2 Жайыттардын абалына мониторинг жана баалоо жүргүзүү боюнча чаралары

Айыл аймагында жайыттарды туура пайдалануу үчүн **2025-ж., Кургунгөй, Кош Дөбө, Ак Суу, Кара Суу, Жарды Суу, Суусамыр Бөйрөк**, участоктору атайын тандалып алынган, бул аймактарда жыл сайын жайыттардын абалына мониторинг жүргүзүлүп, алынган натыйжалар башка ушул сыяктуу жайыт участкаларынын абалына баа берүү үчүн колдонулат. Мониторингдин жыйынтыктары жайыттарга мал жаюу системасын, ж-а абалын жакшыртуу боюнча чараларды тууралоо үчүн жыл сайын колдонулат. Жайыттардын абалын жакшыртуу боюнча иштерди улантуу, ж-а көрүлүп жаткан чаралардын эффективдүү болуусу үчүн жайыттардын абалына мониторингди жыл сайын жүргүзүү пландалууда.

12-таблица

Участоктун аталышы	Жайыттын тиби	Пайдалануу сезону	Аянты, га	Мониторинг жана баалоо жүргүзүүгө тандалып алынган участоктордун аталышы	Жылдар боюнча мониторинг жана баалоо жүргүзүү				
					2026	2027	2028	2029	2030
Кош Дөбө	айыл чети	жаз жай күз	1735		X	X	X	X	X
Кургунгөй	жакынкы	жай күз кыш	1465.5						
Кара Суу	жакынкы	жай күз кыш	407						
Жарды Суу	жакынкы	жаз жай күз	1092						
Кичи Темене	жакынкы	жай күз	295		X	X	X	X	X
Түйүк Жар. Чон Түйүк	алыскы	жай күз	1230.5						
ыгы:			**6225**						
Суусамыр Бейрек	алыскы	жай күз	2558		X	X	X	X	X
Курбу Жумагал р-ну	алыскы	жай күз	1634						
ыгы:			**4192**						
Суусамыр Сандык	алыскы	жай күз	420		X	X	X	X	X
Ак Торпок	айыл чети	жаз жай күз	16.3						
Кызыл туу	айыл чети	жаз жай күз	71.3						
Мурке	айыл чети	жай жаз күз	14.4		X	X	X	X	X
Чон Арык	айыл чети	жаз жай күз	3.9						
Ак Суу	айыл чети	жаз жай күз	56.1						
ыгы:			**582**						
					X	X	X	X	X
ыгы:			10999						
ыгы:			10999						

Жайыттардын абалынын мониторинги, ж-а баалоосунун жыйынтыктары (шаблон) жылдар боюнча ушул Excel программасындагы "Мониторинг, ж-а баалоо" таблицалары менен толтурулат.



Мониторинг жана баалоо таблицасы.

4.3 Жайыттарды пайдалануу планы

Жайыттардын абалын жакшыртуу үчүн жазгы-күзгү жайыттардын түшүмдүүлүгүн жогорулатуу максатында иреттүү жайыт пайдалануу эрежелерин сактоо, ж-а малдын саны жайыттын сыйымдуулугуна туура келүүсүнө көзөмөл кылуу пландалууда. Жайыттарды которуштуруу планы Жайыттардын абалына мониторинг, ж-а баалоо жүргүзүүнүн (ЖАМБЖны 3-тиркемеден толук тааныша аласыздар) жыйынтыктарынын негизинде жеңил деградацияга учураган участокторду узак мөөнөттүү же 50% эс алдыруу боюнча иш-чаралар төмөндөгү 13-таблицада көрсөтүлгөн.

2026– 2030-жылдарга карата жайыт которуу графиги

13-таблица

<table>
<tr><td>Сиздык</td><td>420</td><td></td><td>сактоо м/н</td><td>сактоо м/н</td><td>сактоо м/н</td><td>сактоо м/н</td><td>сактоо м/н</td></tr>
<tr><td>КошДөбө</td><td>1 735</td><td rowspan="2">Жаз, жай</td><td rowspan="6">мал жайуу эрежесин сактоо м/н пайдалануу</td><td rowspan="6">мал жайуу эрежесин сактоо м/н пайдалануу</td><td rowspan="6">мал жайуу эрежесин сактоо м/н пайдалануу</td><td rowspan="6">мал жайуу эрежесин сактоо м/н пайдалануу</td><td rowspan="6">мал жайуу эрежесин сактоо м/н пайдалануу</td></tr>
<tr><td>Беловодск</td><td></td></tr>
<tr><td>Ак-Суу</td><td>56.1</td><td rowspan="4">Жаз жай</td></tr>
<tr><td>Ак-Торпок</td><td>34.6</td></tr>
<tr><td>Кызыл-Туу</td><td>71.3</td></tr>
<tr><td>Чон-Түйүк</td><td>411.5</td></tr>
<tr><td>Курбу</td><td>1 634</td><td>Жай</td><td colspan="5">мал жайуу эрежесин сактоо м/н пайдалануу</td></tr>
<tr><td>Жергүлей</td><td>1465.5</td><td rowspan="2">Жыл бою</td><td>50% эс алдыруу</td><td colspan="3">мал жайуу эрежесин сактоо м/н пайдалануу</td><td rowspan="3">мал жайуу эрежесин сактоо м/н пайдалануу</td></tr>
<tr><td>Кара-Суу</td><td>702</td><td rowspan="5">мал жайуу эрежесин сактоо м/н пайдалануу</td><td>50% эс алдыруу</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td rowspan="2">Жай, күз</td><td rowspan="3">мал жайуу эрежесин сактоо м/н пайдалануу</td><td>50% эс алдыруу</td></tr>
<tr><td>Сууганар-Бөйрөк</td><td>2 558</td><td rowspan="3">мал жайуу эрежесин сактоо м/н пайдалануу</td></tr>
<tr><td>Түйүк жар</td><td>819</td><td>Күз</td><td></td><td>50% эс алдыруу</td></tr>
<tr><td>Жаңы суу</td><td>1 092</td><td>Күз, кыш</td><td colspan="2">мал жайуу эрежесин сактоо м/н пайдалануу</td><td>50% эс алдыруу</td></tr>
<tr><td>Жалпы</td><td>#####</td><td></td><td colspan="5"></td></tr>
</table>

4.4 Башка максаттарда жайыттарды башкаруу жана пайдалануу планы

Жайыт пайдалануучулар кышында малга тоют үчүн чөп жыйнашат, ж-а туризм, спорт, бал өндүрүү, ж-а бал челек коюу ж.б. Ошондой эле картада жер тилкелери башка максаттарга пайдаланылат (картада сөзсүз түрдө көрсөтүү керек).

14-таблица

№	Участокторду н аталышы	Участоктоун жалпы аянты, га	Алардын ичинен жайыттарды башка максаттарда пайдаланууга берилген аянты, га									
			Анчылык	Бал арычылык	Туризм	жеңил конструкциядагы (капиталдык эмес) байланыш курулмаларын орнотуу	Пайдалуу кендерди алуу	Чөп даярдоо	Кымыз мн дарылоо	дары чөптөрдү, мөмө-жемиштерди чогултуу	Жаралардын эс алуусу	Жалпы
1	Кош Дөбө Беловодск	1735		0.12	1.12	-	-	-	-	-	-	
2	Ак Суу	162	-	-	2.2	-			-	-	-	
3	Кургунгей	1465.5.5	-	-	-	0.20	-	-	-	-	-	
4	Кара Суу	702	-	-	-	-	-	89	-	-	-	
5	Жарды Суу	1092	-	-	1	0.15	-	2	-	-	-	
6	Түйүк Жар, Чон Түйүк	819, 411.5	-	--	-	-	-	-	-	-	-	
Жалпы:												
7	Суусамыр Бейрек	2978	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
8	"Курбу" Жумгал р-ну	1634	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Жалпы:		10999										

4.5 Малдардын ден-соолугун коргоо боюнча иш-чаралар

Малдардын ден соолугун коргоо боюнча орто мөөнөттүү иш-чаралардын **максаты** айыл аймагынын деңгээлинде ветеринардык кызмат көрсөтүүлөрдү болгон ресурстарды эске алуу, ж-а жылдык планга өңдоолорду киргизүү м-н малдардын ээлеринин кирешелерин көбөйтүү иш-чараларын аткаруу аркылуу жакшыртуу болуп саналат.

- Фермердик, ж-а жеке чарбалардын өнүгүү деңгээли малдын жалпы санынын динамикасы, өндүрүлгөн продукциянын өздүк наркы, ж-а кирешелүүлүгү, тоют базасынын абалы сыяктуу стандарттык статистикалык көрсөткүчтөрдүн жардамы м-н гана бааланбастан, ветеринардык тейлөөнү өнүктүрүү деңгээлин дагы эске алуу м-н бааланууга тийиш.
- Мал чарбачылыгы ветеринардык тейлөө м-н түз жана кайтарым байланышта. Бир жагынан ветеринардык кызматтын ишинин аз натыйжалуулугу жугуштуу ыландардын, малдын өлүмүнүн, өндүрүмдүүлүгүнүн начарлашы, алардын азыктуулугунун төмөндөшү пайда болуу коркунучун жаратат, экинчи жагынан мал чарбачылыкты туруктуу өнүктүрүү сапаттуу ветеринардык кызмат көрсөтүүлөргө муктаждыкты аккумуляциялайт, ошондой эле ветеринардык инфраструктуранын өсүшүнө ж-а анын натыйжалуу иштешине шарт түзөт.

Малдардын ден соолугун коргоо иш-чараларынын **милдеттерине** төмөнкүлөр кирет:

- айыл аймагынын деңгээлинде малдардын ден соолугун коргоо боюнча иш-чараларды өз убагында уюштуруу;
- жаныбарлардан жугуучу ыландардан адамдарды коргоо;
- болгон ресурстарды пайдалануу ж-а модернизациялоо аркылуу мал чарба продукциясынын санын арттыруу жана сапатын жакшыртуу, ошону м-н бирге эле адамдардын жашоо деңгээлин көтөрүү.

Иш-чараларга негизинен төмөнкүлөр кирет:

15-таблица

№	Көйгөйлөр	Иш-чаралар	Мөөнөтү / жылдар					Каржылоо булактары	Жооптуулар	Эскертүү
			2026	2027	2028	2029	2030			
1	Ветеринардык инфраструктура объекттеринин жоктугу (раскол, күпкө ваннасы, Беккари чуңкуру, малды жасалма уруктандыруу үчүн көчмө каражаттар, ж.б.)	Ветеринардык инфраструктура объекттерин түзүү/куруу:							Райондук ветеринарлык башармалыгы, Айыл өкмөтү	
		• Кой мончо,		1				Жергиликтүү бюджеттин		

		• Кой мончо,		1				Жергиликтүү бюджеттин эсебинен		
		• Айыл жериңде жеке ветеринардык врачтын жумуш ордун түзүү (мекеменин профили, формасы, ишкердиги жана аты, ошойдой эле дареги жана иштөө убактысы мамлекеттик жана расмий тилде жазылып, илинип коюучу такта)	1	1	1	1	1	Жеке ветеринардын, ж-а кардардын каражатынын эсебинин		
		• Ветеринардык дарылоо үчүн раскол сатып алуу жана куруу		1				Жергиликтүү бюджеттин эсебинен		
		• Беккари чуңкурун куруу			1			Жергиликтүү бюджеттин эсебинен		
2	Айыл аймактын аймагында жана анын карамагындагы жайыттарда өзгөчө коркунучтуу очоктордун жана айрыкча табигый-очоктуу ыландардын болушу жөнүндө маалыматтын жоктугу	Эпизоотиялык коопсуздук боюнча жайыттын абалын текшерүү үчүн материалдардын үлгүсүн алуу: жугуштуу ыландардын козгогучтарынын (патогендүү микроорганизмдер, топурактын жугуштуу ылаңы, ыландын козгогучтарынын ортоңку ээлеринин түрү, жугуштуу ыландарды таратуучулар/алып жүрүүчүлөр) болушуна, аларды лабораторияга жеткирүү, алынган натыйжаларды анализдөө жана иш-чараларды пландоо			1		1	Жергиликтүү бюджеттин эсебинен	Райондук зетеринарлык башкармалыгы, Айыл экмөтү	Ветеринардык кызматтын райондук башкармалыктары менен биргеликтее
3	Тоюттарда макро- жана микроэлементердин: витаминдердин, Са, Ф,селен, ж.б. жетишсиздигинен келип чыккан ыландардын жайылуу өзгөчөлүгү жөнүндө маалыматтын жоктугу	• Жайыт тоюттарын изилдөө максатында материалдардын (ар түрдүү чөптөрдүн саманын, чөптүн) үлгүсүн макро- жана микроэлементтердин: витаминдердин, Са, Ф, селен, ж.б. өлчөмүн текшерүү үчүн алуу • Аларды лабораторияга жеткирүү, алынган натыйжаларды анализдөө жана иш-чараларды пландоо				1	1	Жергиликтүү бюджеттин эсебинен	Райондук зетеринарлык башкармалыгы, Айыл экмөтү	
4	Ветеринардык врачтардын кесиптик квалификациясын жогорулатуу	Жеке ветеринардык врачтардын кесиптик деңгээлин жогорулатуу боюнча курстарды, семинарларды уюштуруу (адам)	2	2	1	1	1	Жеке ветеринардын, ж-а кардардын каражатынын	КР СРАЧКИӨ, ЗП, айыл экмөтү	

								эсебинен	жана Ветеринардык кызмат	
5	Инфекция очогунун пайда болушу	Жугуштуу ыландарга каршы күрөшүү жана алдын алуу эрежелеринин талаптарына ылайык иш-чараларды уюштуруу	1	1	1	1	1	-	Райондук ветеринардык, Айыл экмөтү	
6	Малдардын ыландарына каршы алдын ала эмдөөдө малдын бардык түрүнүн жана жалпы санынын толук камтылбашына уруксат берилет	Малдын санынын толук камтылбагандыгынын себебин талдоо, эпизоотияга каршы иш-чаралардын пландарын оңдоо, жаныбарларды идентификация-лоо системасын жана НАДИС, РАДИС, ДОГс программаларын киргизүү, малдардын ээлери менен мамлекеттик органдардын ортосундагы келишимдик мамилелер системасына өтүү						Жеке ветеринардын, ж-а кардардын каражатынын эсебинен	Райондук ветеринардык башкармалыгы, Айыл экмөтү.	
7	Малдардын ден соолугун коргоо боюнча иш-чараларды пландоо малдын түрүн жана жалпы санын каттабастан жүргүзүлүүдө, б.а. план реалдуу эмес	Малдардын ден соолугун коргоо боюнча иш-чараларды малдын жалпы башын (идентификация, эсепке алуунун жыйынтыктары боюнча), айыл аймактын табигый-климаттык өзгөчөлүктөрүн, козгогучтардын биологиялык өөрчүшүн эске алуу менен жыл сайын пландоо.						Жергиликтүү бюджеттин эсебинен	Райондук ветеринардык башкармалыгы, Айыл экмөтү	
8	Малдардын ден соолугун коргоо иш-чаралары тууралуу калк, айрыкча малдардын ээлери, начар маалымдалган	Жергиликтүү массалык маалымат каражаттарын пайдаланып, малдардын ээлери менен аңгемелешүүлөрдү, жолугушууларды өткөрүү аркылуу коммуникациялык иштерди уюштуруу жана ветеринария темасына арналган чакан китепчелерди чыгаруу						Жергиликтүү бюджеттин эсебинен	Райондук ветеринардык башкармалыгы, Айыл экмөтү	
9	Малдардын ден соолугун коргоо пландын аткарылышына мониторинг жүргүзүлбөйт	Малдардын ден соолугун коргоо планынын аткарылышына квартал сайын мониторинг жүргүзүү, Жайыт комитетинин отурумдарында мониторингдин жыйынтыгын жыл сайын талкуулоо жана Малдардын ден соолугун коргоо планынын аткарылышын жакшыртуу боюнча тийиштүү чараларды көрүү						Жергиликтүү бюджеттин эсебинен	Райондук ветеринардык башкармалыгы, Айыл экмөтү	

4.6 Айлана чөйрөнү коргоо боюнча чаралар

16-таблица

Экологиялык элементтер	Тийгизген таасири	Айлана-чөйрөгө тийген таасирди азайтуу боюнча сунушталган чаралар	Ишчараларды ишке ашыруу боюнча институционалдык жоопкерчилик
Топурак	Топурактын деградациясы	Мал башынын деңгээлин жана мал жаюу мөөнөтүн баалоо. Жайытка мал жаюу мөөнөтүн жана санын алмаштыруу. Жайыттарды (желбеген, зыяндуу жана уулуу) отоо чөптөрдөн жана тикенектерден тазалоо. Чөп катмары толук бузулганда жайыттарга чөптү кайра себүү. Фермерлердин жайкы жайыттарды пайдаланууcу үчүн аларга дем жана түрткү берүү керек. Жайыт чөптөрүнө тыныгуу берүү жана үрөндөрдүн бышып жетилишин камсыздоо үчүн жайкы жайыттарга ротациялык мал жаюу системасын киргизүү шарт. Мал жайылуучу жайыттарды жыл сайын алмаштыруу мүмкүндүгү каралууга тийиш. Малчылар жайыт чөптөрдүн өсүшү боюнча өзгөрүүлөргө байкоо жүргүзүп турушу зарыл.	Айыл өкмөтү, жергиликтүү жамаattар, жайыт пайдалануучулар
	Чөп катмары	Жайытка жайылуучу малдын алмашуу ырааттуулугу: жылкыларды, бодо малды, койлорду, эчкилерди жаюу. Жайыттарды эс алдыруу: жайыттарга 4-6 жолу пайдаланылгандан кийин эс алуу берилет. Жайыттарды эс алдыруу жайыттардын сапатын жакшыртууда эң негизги ролду ойнойт. Үрөн себүү аркылуу айрым жайыт жерлериндеги чөптүн түрүнүн курамын жакшыртууга болот. Жайыттын деградациясы төмөнкү чектен өтүп кеткен өзгөчө жагдайларда чөптү кайра себүү жана минералдык жер семирткичтерди колдонуу максатка ылайык болуп эсептелет. Жайыттарга минералдык жер семирткичтерди себүү: минералдык жер семирткичтерди колдонуу (азот, фосфор, калий, комплестүү). Жайыттарды малалоо.	Айыл өкмөтү, жергиликтүү жамаattар, Кыргыз мал чарба жана жайыт илим-изилдөө институту, Өсүмдүктөрдү химиялаштыруу, коргоо жана карантин департаменти.

		Жайгаштарга кошумча чен себүү.	
Инфраструктураны (мал айдап өтө турган жол, көпүрөлөр, жолдор, суу ичүүчү жайлар ж.б.) калыбына келтирүү учурундагы атмосфералык аба	Автоунаалар, курулуш техникасы, шпретүү иштери, сырдоо иштери, цементти, шагылды, ташты түшүрүү.	Чаңды болтурбоо үчүн суу себүү жана курулуш аянтчаларын даллалоо жана тосуу сыяктуу чаңды басуу чаралары жана тийиштүү гүрмүш-гигиеналык ш-чаралары. Маскаларды, перчаткаларды жана атайын кийимдерди колдонуу. Чаңга сезгич рецепторлорго тийген таасирди эң төмөнкү чекке чейин азайтуу үчүн транспорт каражаттарынын ылдамдыгын чектөө жана ылайыктуу транспорттук каттамды тандоо. Төгүлмө материалдарды ташуучу автоунааны чечилме тент менен жабдуу. Курулуш аянтчаларына герметикалык каптарга салынган цементти гана алып келүү. Чаң басуу жана булгануунуу эң төмөнкү чекке чейин азайтуу үчүн жаңаша аймактагы тазалыкты коргоо, курулуш таштандыларынын түшүп калышын болтурбоо талап кылынат.	Подрядчик айлана-чөйрөгө тийген таасирди азайтуу чараларын аткарылышына жооп берет. Иш чаралардын аткарылышына мониторинг жана контролду Айыл өкмөтү, жергиликтүү жамаатгар, АРИС жүргүзөт.
Жер үстүндөгү жана жер астындагы суулар	Агып кетүүлөр аныкталган учурда сууну кайра иштетүү продуктулары (тунмалар) менен топурактын жана суунун булганышы; техниканы колдонууга байланыштуу суунун мунай заттары менен булганышы	Атайы бөлүнгөн участокту гана пайдалануу. Курулуш учуруднда колдонулуучу тийиштүү базалык курулуш нормалары жана стандарттары. Техниканын майынын агып кетпегендигин күн сайын текшерүү; курулуш участогунда унааны жууга тыюу салуу.	Подрядчик айлана-чөйрөгө тийген тассирди азайтуу чараларын аткарылышына жооп берет. Иш чаралардын аткарылышына мониторинг жана контролду Айыл өкмөтү, жергиликтүү жамаатгар, АРИС жүргүзөт
Жаныбарлар жана өсүмдүктөр дүйнөсү	Пландалган курулуш аймагындагы Кызыл китепке киргизилген өсүмдүктөр жана	Кызыл китепке киргизилген өсүмдүктөрдүн түрүн жана малдардын миграция жолдорун изилдөө Курулуш аянтчасын жайгаштыруунун альтернативдүү варианттары	Подрядчик айлана-чөйрөгө тийген тассирди азайтуу чараларын аткарылышына жооп берет. Иш-чаралардын

	жаныбарлар		аткарылышына Консультант мониторинг жана байкоо жүргүзөт. Жайыт комитети, жергиликтүү жамааттар, АРИС
Шамал жана суу эрозиясы		Суунун кармалышын камсыз кылуучу уюштуруу системасын жана агротехникалык иш-чараларды иштеп чыгуу, - жер кыртышын жумшарткыч же оюлган корпустары бар шаймандар менен жерди айдоо, - тилкелерде туташтыргычтарды жана толгомдорду пайда кылуу жолу менен жерди айдоо, - чуңкурларды жана үзүлмө тилкелерди пайда кылуу, - чуңкурларды жасоо, - кар токтотуу, - кар эрүүнү жөнгө салуу. Суу эрозиясы менен күрөшүүнүн агротехникалык жолдоруна жерди туур айдоо технологиясы кирет. Тагыраак айтканда, жерди терең айдоо эриген кардын сууларынын натыйжалуу кармалгандыгына байланыштуу топурактын сууну сиңирүүсүн жогорулатат. - топуракты жумшарткыч менен жабдылган соконун чымды аңтаргыч бөлүгү менен жерди терең айдоо – контурдук айдоо. 4° чейинки тоонун тик боорлорун куралма (тепкичтүү) жол менен айдоо. - үзүлмө тилкелерди жасоо.	Подрядчик айлана-чөйрөгө тийген тассирди азайтуу чараларын аткарылышына жооп берет. Иш чаралардын аткарылышына мониторинг жана контролду Айыл өкмөтү, жергиликтүү жамааттар, АРИС жүргүзөт.
Курулуш таштандылары	Жакын аймактын, топурактын жана суу ресурстарынын булгануусу	Мүмкүн богон учурда таштандылардын бардык түрүн сорттоо, кайра пайдалануу жана иштетүү. Кайра пайдаланылбай жана иштетилбей турган таштандыларды жок кылуу; жергиликтүү компаниялар менен биргеликте таштандыларды өзүнчө таштандылар үйүлгөн жерлерге чыгаруу жана жок кылуу; таштандыларды ачык жерде өрттөөгө тыюу салуу. Курулуш жана демонтаж иштерин жүргүзүүдөн келип чыккан минералдык таштандылар жалпы жана органикалык таштандылардан бөлүнүүгө тийиш, суюк жана химиялык таштандылар сорттолуп, атайын контейнерлерде сакталууга тийиш.	Подрядчик айлана-чөйрөгө тийген тассирди азайтуу чараларын аткарылышына жооп берет. Иш чаралардын аткарылышына мониторинг жана контролду Айыл өкмөтү, жергиликтүү жамааттар, АРИС жүргүзөт.

		Таштандыларды чыгаруу жана утилдештирүү документтери тийиштүү түрдө жүргүзүлүүгө тийиш, анкени алар курулуш аянттарындагы таштандынын талаптагыдай жок кылынгандыгынын далили катары эсептелет. Турмуш-тиричилик таштандылары маселесине келгенде, жергиликтүү СЭС кызматтары таштандыны чогултуу жана утурумдук утилдештирүү үчүн таштанды чогултуучу резервуарларды уюштурууга тийиш.	
		Социалдык чөйрө	
Жумушчулардын жана тургундардын коопсуздугу	Курулуш иштериндеги өндүрүш жаракаттары	Курулуш иштерин жана экологиялык коопсуздукту контролдоочу жергиликтүү инспекциялар; жергиликтүү калкка жүргүзүлө турган курулуш иштери жөнүндө тийиштүү түрдө маалымат берилиши керек. Өндүрүш процесстеринин адамдарга жана айлана-чөйрөгө тийгизген терс таасирин азайтуу максатында бардык курулуш иштери коопсуздук жана тартипти коргоо методдорун колдонуу менен жүргүзүлүшү шарт. Жеке коргонуу каражаттары коопсуздук стандарттарына (коргоочу атайын баш кийимдерди, маскаларды, зарыл учурда, курларды жана бут кийимдерди сөзсүз түрдө пайдаланууу) жооп бериши талап кылынат.	Подряддык уюм

4.7 Инвестициялар жана иш чаралар

Айыл өкмөттүн негизги пландалып жаткан иш аракети төмөндөгү багыттар боюнча:

- Мал жаюу системасын жакшыртуу
- Жайыттардын абалын жакшыртуу
- Жайыт инфраструктураларын өркүндөтүү жана реконструкциялоо
- Мал чарбасын өнүктүрүү
- Малдардын ден-соолугун жакшыртуу
- Климаттын өзгөрүүсүнө ыңгайлашуу
- Гендер басым жасоо менен кирше алып келүүчү иш аракеттер
- Билим даражасын жогорулатуу

16-таблица

№	Иш-чаралар	Каржы булактары, сом			Жалпы сумма, сом
		Башкалар/ долбоорлор	Башкалар (демөөрчүлөр)	Жергиликтүү бюджет. МИ	
	2026 –жыл				
1	Жайыттардын абалына мониторинг жана баалоо жүргүзүү			2.0	2.0
2	Широкое, Жарды Суу, Кара Суу (шагыл таш төгүү 15км. 240м. Суусамыр жайыты 1 кичине унаа өтүүчү көпүрөнү ондоо. Широкое, Кара Суу өтмө көпүрөлөрдү тазалоо. Широкое суу чыгаруу			150000 30000 10000 100000	150000 30000 10000 100000
3	Кош Дөбө а. жайытты сугаруу Кара Катын, Кара Суу демонстрациялык жайытты уюштуруу. Широкое, Джарды Суу кой кана бөлүү (загон раскол) Үрөөн чөбүн себүү.			20000 15000 50000 150000	20000 15000 50000 150000
Бардыгы				**527000**	**5277000**
	2027-жыл				
1	Жайыттардын абалына мониторинг жана баалоо жүргүзүү			2000	2000
2	Кош Дөбө а. жайытты сугаруу			20000	20000
3				а/ө. 2500.0	2500000

	Широкое 1 чакырым суу түтүгүн алмаштыруу				
4	Жарды Суу жайыты малга ысыктан калканлануучу женил курулуш чатыр куруу.			100000	100000
5	Кара Катын бөлүмү 1.5 чакырым суу чыгаруу. Жер семирткич-20га.		20000	а/ө 1000.0	1000000
Бардыгы			**20000**	**3622000**	**3622000**
	2028–жыл				
1	Широкое суу чыгаруу			200000	200000
2	Кара Катын бөлүмү 3 чакырым таштак жолго шагыл төшөө			100000	100000
3	Кош Дөбө жайытты сугаруу			20000	20000
4	Широкое, Джарды Суу, Кара Суу жолго шагыл төшөө 7.5 км.			100000	100000
5	Үрөн себүү			100000	
Бардыгы				**520000**	**420000**
	2029 –жыл				
1	Беккера чункурун			а/ө	
2	Кош Дөбө жайытты сугаруу			20000	20000
3	Үрөөн себүү 10га.		100000		
Бардыгы			**100000**	**20000**	**20000**
	2030-жыл				
1	Кош Колот бөлүмү 6 чакырым таштак унаа жолду ондоо.			200000	200000
2	Кош Дөбө жайытты сугаруу			20000	20000
3					
Бардыгы			**0**	**220000**	**220000**
Жалпы			**220000**	**4909000**	**4789000**

Эскертүү: Жогорудагы багыттар боюнча 17-таблицага иш-чаралар ар бир айыл аймактын муктаждыктарына жараша иштелип чыг

4.8 Жайыттарды башкаруу жана пайдалануу боюнча пландын (мындан ары-ЖБПП) аткарылышына мониторинг жана баалоо жүргүзүү боюнча иш-чаралар

18-таблица

№	Иш-чаралар	Методдор	Мөөнөтү	Жооптуу адамдар	Аткаруу далилдери	Индикаторлор
	Даярдоо этабы					
1	ЖБПП иштеп чыгууга, анын ичинде жайыттардын абалын жооптуу адамдарды аныктоо. Малдын анык санын эсептөө боюнча комиссияны түзүү (ар бир үйдө жана мал короолордо сурамжылоо жүргүзүү).	Талкуулар/сунуштар	1 күн	Айыл өкмөтү	Протокол, жооптуу адамдардын тизмеси	ЖБППны иштеп чыгуу жана жайыттардын абалын баалоо үчүн жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын жоопту адамдары аныкталды жана комиссия түзүлдү.
2	Расмий статистикалык маалыматты жыйноо	Документтерди карап чыгуу	1 жума.	Айыл өкмөтү	А/А статистика бөлүмүнөн алынган статистикалык маалыматтар жөнүндө справка.	Статистикалык маалыматтар
3	Жооптуу адамдарды окутуу, консультация берүү	Тренинг, консультация берүү, коштоо	2-3 күн	Айыл өкмөтү	Отчет	1-3 тренинг/консультациялар
4	Мониторинг жүргүзүлө турган участокторду аныктоо	Документтерди, карталарды, ж.б. карoo	0,5 күн	Айыл өкмөтү	Отчет	Участоктордун саны
5	Жайыттардын абалына баа берүү	Талаа жумуштары	3-7 күн	Айыл өкмөтү	Отчет	Бардык керектүү маалыматтар жыйналды
6	Жыйналган маалыматты киргизүү жана иштеп чыгуу, жайыттардын абалы боюнча маалыматтарды талдоо	Кабинеттик жумуш	2-3 күн	Айыл өкмөтү	Маалымат базасы (Excel электрондук таблицасы)	Маалымат базасы (Excel электрондук таблицасы), түшүмдүүлүк, жайыт участоктордун абалы жөнүндө маалымат
	Иштеп чыгуу стадиясы					

№	Иш-чаралар	Методдор	Мөөнөтү	Жооптуу адамдар	Аткаруу далилдери	Индикаторлор
7	5 жылдык ЖБПНын аналитикалык/стратегиялык бөлүктөрүн төмөнкү бөлүктөрдү кошуу менен иштеп чыгуу: ✓ Жалпы маалыматтар. ✓ Жайыт ресурстары, инфратүзүмдөр жана алардын абалы. ✓ Малдардын саны, алардын жайытка жана даярдалуучу тоюттарга болгон муктаждыктары. ✓ 5 жылга карата жайыттарды башкаруу жана пайдалануу, аларды жакшыртуу жана реабилитациялоо боюнча жамаатын орто мөөнөттүү планы.	Кабинеттик жумуш	1-3 жума	Айыл өкмөтү	5 жылдык ЖБПНын болушу	Негизги бөлүктөр камтылган 5 жылдык ЖБПНын болушу
	Жайыттарды пайдалануунун ар жылдык планы (мындан ары- ЖПЖП)					
8	ЖПЖПны төмөнкү бөлүктөрдү кошуу менен иштеп чыгуу: ✓ Айыл өкмөтүнүн иш аракеттеринин графиги. ✓ Жайыттарды пайдалануу сезону. ✓ Жайыттардын абалына мониторинг жана баалоо жүргүзүү планы. ✓ ___-жылга карата шарттуу мал башынын иш жүзүндөгү саны. ✓ Жайыт пайдалануунун учурдагы жана пландаштырылган системасы. ✓ Жайыттарды, инфраструктурасын жана мал чарбасын өнүктүрүүнүн жана жакшыртуунун планы. ✓ Малдын ден соолугун коргоо тобунун иш- планы. ✓ ____-жылга карата бюджет. ✓ Жайыттарды мал жаюу жана башка максаттарда пайдалангандык үчүн жыйым.	Кабинеттик жумуш	1-3 жума	Айыл өкмөтү	Жылдык ЖБПНын болушу	Негизги бөлүктөр камтылган жылдык ЖБПНын болушу

№	Иш-чаралар	Методдор	Мөөнөтү	Жооптуу адамдар	Аткаруу далилдери	Индикаторлор
	✓ Жайыттарды пайдалануу режими жана бузуулар үчүн жоопкерчилик.					
	Макулдашуу стадиясы					
9	Жергиликтүү коомдоштуктун жыйынында (чогулушунда) ЖБППнын алдын ала вариантын талкуулоо жана макулдашуу.	Жыйын, сунуштар, комментарий-лер	0,5 күн	Айыл өкмөтү, Жергиликтүү коомдоштук	Протокол. Комментарийлер жана сунуштар көрсөтүлгөн документ	Талкуулардын протоколу. Документ макулдашылган. Бардык сунуштар эске алынды.
10	ЖБППны ыйгарым укуктуу мамлекеттик органга райондук агрардык өнүктүрүү башкармалыгы (мындан ары-РАӨБ) кем жерин иштеп чыгуу менен макулдашууга жөнөтүү	-	2 күн	Айыл өкмөтү, РАӨБ	Протокол. Комментарийлер жана сунуштар эске алынган документ	Талкуулардын протоколу. Документ макулдашылган. Бардык сунуштар эске алынды.
	Бекитүү стадиясы					
11	ЖБППнын финалдык долбоорун жергиликтүү кеңештин сессиясына бекитүүгө жөнөтүү. ЖБППны презентациялоо жана финалдык вариантын жактоо жана бекитүү	-	-	Айыл өкмөтү	Жергиликтүү кеңештин органы кароого кабыл алгандыгы жөнүндө кириш номерлүү кат. Протокол	Жергиликтүү кеңештин сессиясынын отуруму, Бекитилген жана мөөр басылган ЖБПП.
	Ишке ашыруу стадиясы (ЖБППны ишке ашыруу боюнча иш-чаралардын тизмеги)					
12	Жергиликтүү коомдоштуктун жылдык жыйыны (чогулушу)	Чогулуш	1 күн	Айыл өкмөт	Протокол	Чогулуш
13	Жайыт пайдалануучулар менен келишимдерди түзүү, жайыт билеттерин берүү, төлөмдөрдү жыйноо	-	Мал жаюуга чейин	Айыл өкмөтү, бухгалтер	Келишимдер, квитанциялар	Келишимдердин/би-леттердин, квитанциялардын саны
14	Ветеринардык-профилактикалык иштердин аткарылышын контролдоо	Справканын болушун текшерүү	Регулярно	үзгүлтүксүз	ЖДСП, ЖВ	Отчеттор
15	Мониторингдик топту түзүү, мониторинг боюнча иш-сапарлары чакан долбоорлорду жүзөгө ашыруу боюнча базалык көрсөткүчтөрдү жыйноо	Байкоо жүргүзүү, сурамжылоо, интервью	1 жолу, чакан долбоор башталганга чейин	ЧДТ	Отчет	Ишке ашыруунун жүрүшү тууралуу отчет
16	Чакан долбоорлорду жүзөгө ашыруу	Байкоо жүргүзүү,	1 жолу, чакан	ЧДТ	Отчет	Иштин жүрүшү боюнча отчет

№	Иш-чаралар	Методдор	Мөөнөтү	Жооптуу адамдар	Аткаруу далилдери	Индикаторлор
	боюнча орто мөөнөттүү көрсөткүчтөрдү чогултуу үчүн мониторинг боюнча иш-сапарлары	сурамжылоо, интервью	долбоор боюнча иштин ортосунда			
17	Чакан долбоорлорду жүзөгө ашыруу боюнча жыйынтыктоочу көрсөткүчтөрдү чогултуу үчүн мониторинг боюнча иш-сапарлары	Байкоо жүргүзүү, сурамжылоо, интервью	1 жолу, чакан долбоор боюнча иштин аягында	ЧДТ	Отчет, АКТ	Отчет жана эгерде курулуш долбоору болсо, подрядчиктин өткөрүү акты
18	Чыр-чатактарды чечүү жана жоюу боюнча иш-аракеттер	Сүйлөшүүлөр, жолугушуулар	Үзгүлтүксүз	Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары	Тартип бузуулардын саны	Ички эрежелер тууралуу маалымат берүү боюнча чогулуштардын жана консультациялардын саны; Тартип бузуулардын саны
19	Жергиликтүү коомдоштуктун мүчөлөрүнө мониторинг жана баалоонун жыйынтыктары тууралуу маалымат берүү.	Чогулуш	Жылына бир жолу	Айыл өкмөтү	Протокол	Чогулуш
20	Зарыл учурда иш планына мониторинг жана баалоонун жүрүшүндө алынган жыйынтыктарды эске алуу менен өзгөртүүлөрдү киргизүү	Кабинеттик жумуш	Жылына бир жолу	Айыл өкмөтү	ЖБПЖП	Өзгөртүүлөрдүн, толуктоорлордун саны

5. ТИРКЕМЕЛЕР

№	Тиркемелердин аталышы			Документ	Эскертүү
1	Айыл өкмөтү менен Токой чарбасынын ортосундагы "Токой фондундагы жайыттарды убактылуу пайдалануу тууралуу" келишими			Договор ГЛФ	
2	Жайыт ресурстарынын жалпы мүнөздөмөсү			Характеристика пастбищных ресурс	
3	Жайыттардын абалына жүргүзүлгөн баалоонун жыйынтыктары	Мониторинг жана баалоо таблицасы.	20__-жыл	20__-жыл	20__-жыл
4	Жайыттардын түшүмдүүлүгү, сыйымдуулугу жана алардын абалы.			урож.ёмк.сост.	
5	Жайыттардын инфраструктурасы жана алардын абалы			Инфраструктура	
6	Жайыттардын абалына мониторинг жана баалоо жүргүзүүнүн планы			План МиОП	
7	Кыргыз Республикасында "кайчылаш сызыктар" методу менен жайыттардын абалын баалоо боюнча жетекчилик.			№4-тиркеме "Колдонмо"	
8	Типтүү келишим. *(2013-жылдын 13-сентябрындагы N 515 КР Өкмөтүнүн токтому менен бекитилген)*				
9	Excel программасында иштелип чыккан бардык таблицалар			Все таблицы ПСУИП фин.xlsx	Маанилүү! Ушул таблицаларды өзүнчө көчүрүп алуу керек.

1. ЖАЙЫТТЫ ПАЙДАЛАНУУ ПЛАНЫ

План Кыргыз Республикасынын "Жайыттар жөнүндө" Мыйзамына жана башка нормативдик укуктук актыларга негизделип Нарзан ААнын иштелип чыкты.

Пландын максаты: жайыттын абалын жакшыртуу; жайкы жана алыскы жайыттарга барууну жогорулатуу; кышкы тоюту жана ветеринардык алдын алуу иш-аракеттерди өнүктүрүү менен малдын ооруларын 50% азайтуу; малдын өлүмүн 50% азайтуу; сүт саап алууга жана малдын салмагын жогорулатууга, өз кезегинде мал чарбасынын өнүгүшүнө, коомчулуктун мүчөлөрүнүн кирешелерин жогорулатууга, жакырчылыкты кыскартууга, климаттын өзгөргөн шартында жайыт пайдалануучулардын таламдарын коргоого шарт түзөт. Планды толук ишке ашыруу үчүн жайыт башкарууга аялдардын жана жаштардын 30%нан кем эмесин тартуу пландаштырылууда.

1.1. Айыл өкмөтүнүн иш аракеттеринин графиги

№1 Таблица

№	Иш-чаралар	Айлар												Жооптуулар
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
		Аткарылгандыгы тууралуу белги, (+/-)												
1	Жергиликтүү коомдоштуктун жылдык чогулушу													Айыл өкмөтү
2	А/А малды саноо													Айыл өкмөтү
3	Сезон боюнча жайылып жүргөн малдын санын тактоо													Айыл өкмөтү
4	Жайыттарды башкаруу жана пайдалануу планын иштеп чыгуу, жергиликтүү жамаатын чогулушунда талкуулоо, райондук агрардык өнүктүрүү башкармалыгында макулдашуу													Айыл өкмөтү
5	Жайыттарды башкаруу жана пайдалануу боюнча пландарын жергиликтүү кеңештин сессиясында бекитүү													Айыл өкмөтү/Жергиликтүү кенеш
6	Жайыт пайдалануучулар менен келишим түзүү, жайыт билеттерин берүү													МИ
7	Жайыт участоктордун абалына мониторинг жана баалоо жүргүзүү													Айыл өкмөтү/мониторинг жана баалоо группасы
8	Ветеринардык алдын ала иш чаралардын аткарылышына көзөмөл													Айыл өкмөтү, малдын ден-соолугун коргоо

														тобу
9	Жайыт инфраструктурасын жакшыртуу иш чаралары													Айыл өкмөтү
10	Малды көчүрүүнү уюштуруу													Айыл өкмөтү
11	Жайыт жыйымдарын чогултуу													Айыл өкмөтү
12	Айыл өкмөтүнүн дарамети жогорулатуу үчүн окуулар													Айыл өкмөтү

1.2. Жайыттарды пайдалануу сезону

Малды жайыттарга көчүрүү графиги Кыргызгидрометтин аба ырайы тууралуу божомолдорун (айлык божомол, 5 суткага божомол жана аба ырайы боюнча шашылыш билдирүүлөрдүн божомолу) эске алуу менен түзүлөт. Жайыт үчүн бир айга божомол, жумуш учурунда 5 суткалык божомолдун жана аба ырайы боюнча шашылыш билдирүүлөрдүн божомолу менен такталат. Аба ырайы боюнча шашылыш билдирүүлөр болгон учурда аба ырайынын бузулушунун (катуу жаан, кар, шамал) кесепетин кыскартуу иш аракеттери жүргүзүлөт. Бул иш аракеттер. «Экстремальные погодные условия и меры защиты от них, Бишкек, 2018» деген китепчеде сүрөттөлгөн. Мал жаюу графиги мал жаюу схемасынын ажырагыс бөлүгү болуп эсептелет.

Жайыттар жана башка мал жаюуга ылайыктуу жерлер мал жаюу мөөнөттөрү, малды колдо багуу боюнча төмөндөгү сезондорго бөлүнөт:

№2 Таблица

№	Сезондор	Мал жаюу/колдо багуу мөөнөттөрү	Күндүн саны	Эскертүү
1	Жазгы	01.04/ 31.05.	61	Жаз мезгилинен күз мезгилине чейин мал жайыттарда жана мал жайылуучу участоктордо жайылат. Малды жайытка жаюунун жалпы укзактыгы ___ күндү түзөт.
2	Жайкы	01.06./31.08	92	
3	Күзгү	01.09./15.11.	76	
4	Кышкы	16.11/31.03.	142	Кыш мезгилинде, б.а. _____күн, мал адатта короодо багылат.

Маалыматтар боюнча 12000 ШМБ бир бөлүгү жыл бою колго багылып, бир бөлүгү башка айыл аймактардын жайытынан пайдаланат. Жайыт билети бар жайыт пайдалануучулардын тизмеси (148 адам). (Жайыт пайдалануучулардын тизмеси менен ушул жерден танышууга болот. *же №1 тиркемени караңыз).*

ЖП тизмеси.xlsx

1.3. Жайыттын абалына мониторинг жана баалоо жүргүзүү чаралары

Жайыттын абалына мониторинг жана баалоо (мындан ары- МжБ) ар бир сезондо жайыттагы өсүмдүктөрдүн максималдуу өсүү убагында өткөрүлүшү керек.

Бир нече жыл удаа мал жаюу графигине көзөмөл жасоо, жайыттардын абалын мониторинг жана баалоо, айыл өкмөтүнүн жайыттарды башкаруу жана пайдалануу боюнч чечим кабыл алууга эң негизги маалымат булагы, инструменти болуп саналат.

№3 Таблица

№	Мониторинг жана баалоо жүргүзүү үчүн тандалган участок	МжБ жүргүзүү убактысы												Жооптуулар
		Январь	Февраль	Март	Апрель	Май	Июнь	Июль	Август	Сентябрь	Октябрь	ноябрь	Декабрь	
		Аткарылгандыгы тууралуу белги (+,-)												
														Айыл өкмөтү/ МжБТ
2	Кош Добо				+	+			+	+	+	+		
	Ак Суу				+	+			+	+	+	+		
	Кургунгой				+	+	+	+	+	+	+	+		
	Кара Суу				+	+	+	+	+	+	+	+		

1.4. 2026-жылга карата шарттуу мал башынын иш жүзүндөгү саны

Айылдык аймакта жыл сайын малдын санынын эсеби жүргүзүлөт. 2026-жылдын 1-январына карата малдардын шартуу башы эсептелет. (№4 таблица). Ал малдын бир нече түрүн камтыйт. Негизгисин ири мүйүздүү мал жандыктар түзөт. Негизинен жергиликтүү фермерлер сүт жана эт багытындагы уйларды жана эт багытындагы кой-эчкилерди кармашат. Сүт базарга жана сүт ташуучуларга сатылат.

№4 Таблица

№	Малдын түрү	Саны	Коэффициенти	ШМБ	Суткалык талап кылуу күнүнө 7, 5 кг.	1 күндүк кургак затка болгон муктаждык (кг)
1	ИММ	2500	1,00	2500	7.5	18750
2	Жаш мал (1жашка чейин)	2473	0,7	1732	7.5	12990
3	ММММ	18469	0,2	3694	7.5	27705
4	Жылкы	582	1,0	582	7.5	4365
5	Жаш жылкы (1 жашка чейин)	100	0,7	70	7.5	525
Баардыгы		24024		8508		64335
Кургак заттын жылдык керектелиши						64335

1.5. Жайыттарды пайдалануунун учурдагы жана пландалган системасы

Нарзан АА көпчүлүк жайыт участоктору 2-3 сезон колдонулат, ал эми айр
участоктордо мал жыл бою жайылат. Жайыттан сырткары Нарзан АА жай
...йланып алынгандан кийин аңыздарды да мал жаюу үч

№2 тиркемеде бериңиз). Баалоонун жыйынтыгы менен жайыттардын сыйымдуулугу сезондор боюнча аныкталган.



Мониторинг жана баалоо таблицасы.

Жайыттарды пайдалануунун учурдагы жана пландалган системасы

№5Таблица

№	Участкалардын аталышы	Жалпы аянты (га)	Планга чейин (факт)			Пландан кийин		
			Жайыттын сыйымдуулугу ШМБ сезонго	Жайылуучу мал		Жайыттын сыйымдуулугу ШМБ сезонго	Жайылуучу мал	
				ШМБ	Жүк %		ШМБ	Жүк %
Жаз. Жайыт мезгили			61 күн (01.04-31.05)			46 күн (16.04-31.05)		
Жай. Жайыт мезгили			92 күн (01.06-31.08)			92 күн (01.06-31.08)		
Күз. Жайыт мезгили			76 күн (01.09-15.11)			76 күн (01.09-15.11)		
Кыш. Жайыт мезгили			136 күн (16.11-31.03)			151 күн (16.11-15.04		



Жайыт пайдалануучулардь

2. ЖАЙЫТТАРДЫ, ЖАЙЫТ ИНФРАСТУКТУРАСЫН ЖАНА МАЛ ЧАРБАСЫН ЖАКШЫРТУУ ЖАНА ӨНҮКТҮРҮҮ БОЮНЧА ИШ АРАКЕТТЕРДИН ПЛАНЫ

2.1. Жайыттарды, жайыт инфраструктурасын жана мал чарбасын жакшыртуу жана өнүктүрүү боюнча иш аракеттердин планы

Фокус топторду сурамжылоо жүргүзүүнүн жыйынтыгы менен өнүгүүнүн төмөндөгү таблицаладагы багыттары аныкталып, жергиликтүү коомдоштуктун жыйынында (чогулушунда)жактырылган (№ 6 таблицаны караңыз).

№6 Таблица

№	Иш чаралар	Кутүлүүчү натыйжалар	Финансы булактары, сом			Жалпы суммасы, сом	Жооптуулар
			МИ	Башка / долбоорлор	Башка (демөөрчүлөр)		
Жайытты жакшыртуу							
1	Жайыттын абалына мониторинг жана баалоо жүргүзүү	Дегредациянын себептери аныкталып, аларды чететтүү боюнча иш аракеттер	2000	0	0	2000	МИ
Всего			**0**	**0**	**0**	**2000**	
Инфраструктураны жакшыртуу							
2	Широкое, Жарды Суу Кара Суу (жолго таш төшөө-**15км-240м.-150.0сом,** көпүрөлөрдү тазалоо-**10.0сом//.**Суусамыр көпүрө ондоо-**30.0сом.//** Широкое, Джарды Суу койкана (бөлүү) (раскол) жасоо **50.0сом//.** Кош Дөбө-**20.0**сом сугат/. Кара Катын, Кара Суу демонстративдик жайыт уюштуруу-**17.0//** Үрөн себүү-150000сом.// Широкое суу чыгаруу100.0сом.		527000		50000	577000	МИ
Всего			**527000**	**0**	**50000**	**577000**	0
Мал чарбасын өнүктүрүү							

2	Айыл чарба малдарын мобилдик жасалма жол менен уруктандырууну уюштуруу	Айыл чарба малдарын мобилдик жасалма жол менен уруктандырууну уюштурулду	0	Башка долбоорлор	0	0	Айыл өкмөтү, жеке ветеринар
Баардыгы			**0**	**0**		**0**	
Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын адистеринин дараметин жогорулатуу							
						0	МИ
Баардыгы			**0**	**0**	**50000**	**527000**	
Жыйынтыгы			**527000**	**0**	**50000**	**527000**	

2.2. Малдын ден-соолугун коргоо тобунун (мындан ары-МДСК) иш-чаралары

№7 Таблица

№	Иш чаралардын аталышы	Өткөрүү ыкмасы	Индикаторлор, Жыйынтыктар	Мооноттөрү/ айлар	Жооптуулар	Аткарылгандыгы тууралуу белги, (+/-)
1.	МДСК тобуна төмөндөгү багыттар боюнча түшүндүрүү иш чараларын жүргүзүү: • МДСК тобунун уюштуруу принциптери • МДСК тобунун функциясы • МДСК тобунун башка кызыкдар тараптар (Айыл чарба өнүктүрүү башкармалыгы, ветеринарлар, мал ээлери, айылдык ден соолук комитети) менен биргелешип иш алып баруусу. • МДСК тобунун лидерин дайындоо	Аңгемелешүү, жолугушуулар, тегерек столдор, семинарлар	Аткарылган иштер тууралуу отчёт (жергиликтүү коомчулуктун отурумунун протоколу)	Январь-февраль	Айыл өкмөтү	
2.	МДСК тобунун мүчөлөрүнүн арасында иш бөлүштүрүү	МДСК тобунун мүчөлөрүнүн арасында иш тажрыйбасына жана жөндөмдүүлүгүнө жараша иш бөлүштүрүү	МДСК тобунун функциялары аныкталды, (ЖК отурумунун протоколу)	Январь-февраль	МДСК тобунун лидери	
3.	Жайыт комитетинин алдындагы МДСК тобунун мүчөлөрүнүн арасында түшүндүрүү жумуштарын жүргүзүү	Аңгемелешүү, семинарлар	Отчёттун болушу	Октябрь	МДСК тобунун лидери	
4.	Ветеринардык объектилерди инвентаризациялоо, абалын изилдөө жана	Ветеринардык инфраструктаралардын бар же жок экендигин				

	абалын изилдөө жана аларды күтүү жана эксплуатациялоо боюнча план иштеп чыгуу	инфраструктаралардын бар же жок экендигин жеринен ветеринардык адистин катышуусу менен барып көрүү	Инвентаризация ,объектинин абалы, жакшыртуу боюнча актынын болушу	Март	МДСК тобунун лидери	
5.	ЖВА адис менен биргеликте ветеринардык-профилактикалык иш чаралардын планын даярдоо *(толук маалымат менен №4 тиркеме катары тиркениз)*	Айыл өкмөтүнө малдын ден соолугун коргоо планын макулдашуу	Макулдашылган МДСК планынын көчүрмөсү	Январь, февраль	АӨ, МДСК тобунун лидери ,ЖВА	
6.	Жугуштуу оорулар боюнча калк арасында түшүндүрүү жумуштарын уюштуруу, маалымат материалдарын даярдоо: Кызыкдар тараптарды тартуу менен баракчалар, буклеттер, ТВ жана радио берүүлөрдү уюштуруу	Маалымат материалдарын таркатуу менен жолугушууларды, тегерек столдорду, айылдын чогулуштарын өткөрүү	Протоколдор, катышуучуларын тизмеси, материалдарды таркатуу ведомосту	Январь-февраль	ЖК төрагасы, МДСК тобунун лидери ,ЖВА	
7.	Мал ээлерине малдын так санын билүүнүн кандай мааниси бар экендигин: түшүндүрүү: • Эпизоотиялык кырдаалга; • Ветеринардык иш чараларды пландоого; • Сатылып алына турган вакциналардын жана дарылардын көлөмүн аныктоого; • Мал чарба продукцияларын сатууга жана экспорттоого	Аңгемелешүү,маалымат материалдарын таркатуу, чогулуштарда чыгып сүйлөө	Протоколдор, катышуучуларын тизмеси, материалдарды таркатуу ведомосту	март , октябрь	МДСК тобунун лидери	
8.	Мал ээлерин, фермерлерди тартуу менен эмне себептен ветеринардык-профилактикалык иштер толугу менен аткарылбай калгандыгын анализдө1, себептерин табуу жана келечекте мындай мүчүлүштүктөргө жол бербөө боюнча иш аракеттерди пландоо	ЖВА, мал ээлери арасында, ЖК малын толук эмдөөдөн өткөрбөгөндөрдүн тизмесин берүү	Малын эмдөөдөн толук өткөрбөгөндөрдүн тизмеси, түзүлгөн акт	Апрель, декабрь,	МДСК тобунун лидери	
9.	Мал санакка катышуу	АӨ, ЖК буйругу менен ар бир короого кирип, мал саноо	Түзүлгөн акт	Ноябрь, декабрь	ЖК төрагасы, МДСК тобунун лидери	

	аларды күтүү жана эксплуатациялоо боюнча план иштеп чыгуу	жеринен ветеринардык адистин катышуусу менен барып көрүү	Инвентаризация ,объектинин абалы, жакшыртуу боюнча актынын болушу	Март	МДСК тобунун лидери	
5.	ЖВА адис менен биргеликте ветеринардык-профилактикалык иш чаралардын планын даярдоо *(толук маалымат менен №4 тиркеме катары тиркениз)*	Айыл өкмөтүнө малдын ден соолугун коргоо планын макулдашуу	Макулдашылган МДСК планынын көчүрмөсү	Январь, февраль	АӨ, МДСК тобунун лидери ,ЖВА	
6.	Жугуштуу оорулар боюнча калк арасында түшүндүрүү жумуштарын уюштуруу, маалымат материалдарын даярдоо: Кызыкдар тараптарды тартуу менен баракчалар, буклеттер, ТВ жана радио берүүлөрдү уюштуруу	Маалымат материалдарын таркатуу менен жолугушууларды, тегерек столдорду, айылдын чогулуштарын өткөрүү	Протоколдор, катышуучуларын тизмеси, материалдарды таркатуу ведомосту	Январь-февраль	ЖК төрагасы, МДСК тобунун лидери ,ЖВА	
7.	Мал ээлерине малдын так санын билүүнүн кандай мааниси бар экендигин: түшүндүрүү: • Эпизоотиялык кырдаалга; • Ветеринардык иш чараларды пландоого; • Сатылып алына турган вакциналардын жана дарылардын көлөмүн аныктоого; • Мал чарба продукцияларын сатууга жана экспорттоого	Аңгемелешүү,маалымат материалдарын таркатуу, чогулуштарда чыгып сүйлөө	Протоколдор, катышуучуларын тизмеси, материалдарды таркатуу ведомосту	март , октябрь	МДСК тобунун лидери	
8.	Мал ээлерин, фермерлерди тартуу менен эмне себептен ветеринардык-профилактикалык иштер толугу менен аткарылбай калгандыгын анализдө1, себептерин табуу жана келечекте мындай мүчүлүштүктөргө жол бербөө боюнча иш аракеттерди пландоо	ЖВА, мал ээлери арасында, ЖК малын толук эмдөөдөн өткөрбөгөндөрдүн тизмесин берүү	Малын эмдөөдөн толук өткөрбөгөндөрдүн тизмеси, түзүлгөн акт	Апрель, декабрь,	МДСК тобунун лидери	
9.	Мал санакка катышуу	АӨ, ЖК буйругу менен ар бир короого кирип, мал саноо	Түзүлгөн акт	Ноябрь, декабрь	ЖК төрагасы, МДСК тобунун лидери	

10.	МДСК планына мониторинг жүргүзүү, жыйынтыгы менен жакшыртуу боюнча сунуштар камтылган маалымат даярдоо, ЖК отурумунда талкуулоо	Маалыматтардын негизинде кырдаалды анализдөө, түзүлгөн актылар менен МДСК планын салыштыруу	ЖК отурумунун протоколу	Квартал сайын (март, июнь, октябрь, декабрь)	МДСК тобунун лидери	
11.	МДСК планынын календардык графигин түзүү	Графикти МДСК тобунун мүчөлөрүнө таркатуу	Аткарууга жооптуу МДСК тобун мүчөлөрүкөрсөтүлгөн грфиктин болушу	Январь	МДСК тобунун лидери	
12.	МДСК планынын ишке ашыруу боюнча отчётту даярдоого катышуу	МДСК тобунун планынын аткарылышынын отчеттуулун кароо	Отчёттун көчүрмөсү	Квартал сайын о	ЖК төрагасы, МДСК тобунун лидери	

2.3 Бюджет

Чыгаша бөлүк **Таблица №8**

Көрсөткүчтөр	Финансы булактары, сом			Баардык сумма, сом	Анын ичинде квартал боюнча			
	башка/ долбоорлор	Таза Нарзан	Жергиликтүү бюджет		I	II	III	IV
1.Максаттуу чыгымдар (мал чарбачылыгын өнүктүрүү, жайыт жана анын инфраструктурасы)								
Мониторинг өткөрүү		2.0		2.0	1000	1000	0	0
1.Широкое, Жарды Суу, Кара Суу шагыл таш төшөө-15км. 240м.-150.0сом, 7-көпүрө тазалоо 300м.-10.0сом. 2.Суусамыр 1 унаа көпүрө ондоо, тазалоо-30.0сом.. Кош Дөбө сугат 84га-20.0сом.		150000 10000 30000 20000		150000 10000 30000 20000	 0	50000 10000 15000 10000 ..	50000 ..... 15000 10000 ..	50000 . ...
Широкое, Жарды Суу, бөлүү (раскол) орнотуу-50.0сом.//. Кара Катын, Кара Суу (көргөзмө) жайыт-15.0сом.// Үрөөн себүү-150000сом.// Широкое суу чыгаруу-100.0сом.//		50000 15000 150000 100000		50000 15000 150000 100000	 0 0	 50000 ..	50000 15000 50000 ..	 150000 .
Баары		**5277000**	**0**	**527000**	**1000**	**136000**	**190000**	**200000**

2. Административдик чыгымдар								
2.1. Жер салыгына которуулар	**0**							
Жер салыгы 10538 га = **61451**сом;	0	0	0	0	0	0	0	0
Баардыгы	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
2.2. Жайыт боюнча адисти кармоо								
Эмгек акы (инспектор 12Х 33411(сом) *__1_ ай=27729(сом),	0	**400932**		400932	100233	100233	100233	100233
Соц. Фонд (33411*17,25%)		32074.56		32074.56	8018.64	8018.64	8018.64	8018.64
Киреше салыгы		36105.72		36105.72	9026.43	9026.43	9026.43	9026.43
					0	0	0	0
				0	0	0	0	0
	0			0	0	0	0	0
Баары		**469112.28**		**469112.28**	**117278.07**	**117278.07**	**117278.07**	**117278.07**
Баардык чыгымдардын жыйынтыгы	**0**	**460112.28**		**469112.28**	**117278.07**	**117278.07**	**1172788.07**	**117278.07**

Кирише бөлүгү **№9 Таблица**

№ п/п	**Көрсөткүчтөр**	**Суммасы, сом**	**Квартал боюнча пландык кирешелер**			
			I	**II**	**III**	**IV**
1.	Жайытты мал жаюу максатында пайдаланууудан түшкөн кирешелер **517250сом ШМБ (УГ) 3448.3.**	517250	129312.5	129312.5	129312.5	129312.5

2.	Жайытты башка максаттарда пайдаланууудан түшкөн кирешелер **(98.5га=49250 сом)**	49250	12312.5	12312.5	12312.5	12312.5
	Баары	**566500**				
	Башкалар/долбоорлор	0	0	0	0	0
	Башка демөөрчүлөр (АО, элдик салым, ж.б.)	0	0	10000	0	0
	Каржы резервдик фонду (КРФ)	0	0	0	0	0
	Баары					
	Жалпы кирешелер	**566500**	**141625**	**151625**	**141625**	**141625.**

2.4. Жайыттарды мал жаюу жана башка максаттарда пайдалануунун жыйымдары

№10 Таблица

Жайыттарга мал жайып пайдалангандык үчүн жыйым				
№	**Малдын түрү**	**Саны**	**1 башка, жайыт пайдалангандык үчүн жыйым**	**Жылга, төлөмдүн жалпы суммасы**
1.	ИММ	1050	150	157500
2.	Музоо (1 жашка чейин)	700	105	73500
3.	Кой эчки	5500	30	165000
4.	Жылкы	608.3	150	91250
5.	Кулун (1 жашка чейин)	285.7	105	30000
6.	Топоз	0	150	0
7.	Мамалак (1жашка чейин)	0	105	0
Бардыгы		8144		517250
Жайыттарды башка максаттарда пайдалангандык үчүн жыйым				

				суммасы
1	Фермерлерге кышкы тоюттарды даярдоо үчүн жайытты пайдалануу камсыз кылуу	98.5	500	49250

2.5 . Жайыттарды пайдалануунун ар жылдык планынын аткарылышына мониторинг жана баалоо

Таблица №10

№	Иш-чаралар	Методдор	Мөөнөтү	Жооптуу	Аткарылгандыгы тууралуу маалымат	Индикаторлор
1	Жергиликтүү коомдоштуктун жылдык чогулушу	Жыйындар	1 күн	Айыл өкмөтү	Протокол	Жыйындар
2	Жайыт пайдалануучулар менен келишимдерди түзүү, жайыт билеттерди берүү, жыйымдарды жыйноо	-	Жайытка чейин	Айыл өкмөтүнүн жайыт боюнча адиси	Келишим, квитанции	Келишимдердин саны/белеттердин, квитанциялардын
3	Ветеринардык-профилактикалык жумуштардын аткарылыштары боюнча контрол.	Справкаларды текшерүү.	Үзгүлтүксүз	МДСКтобу, ЖВ	Отчеттор	Отчеттор
4	Мониторинг тобун түзүү, микро-долбоорлорду ишке ашыруу үчүн базалык көрсөткүчтөрдү жыйноо боюнча мониторинге чыгуу.	Байкоо, сурамжыло, маек	Микро-долбоордун башталышында 1жолу	Монит.группасы	Отчет	Иштин жүрүшү боюнча отчет
5	Микро-долбоорду аткаруу үчүн орто мөөнөтүү көрсөткүчтөрдү жыйноо боюнча мониторинге чыгуу	Байкоо, сурамжыло, маек	Микро-долбоордун ортосунда 1жолу	Монит.группасы	Отчет	Иштин жүрүшү боюнча отчет
6	Микро-долбоордун жыйынтыктоочу көрсөткүчтөрүн жыйноо боюнча мониторинге чыгуу	Байкоо, сурамжылоо, маек	Микро-долбоордун жумушу	Монит.группасы	Отчет, АКТ	Отчет и акт сдачи работ от подрядчика, в случае если строительный проект

12. ЖАЙЫТТАРДЫ ПАЙДАЛАНУУ РЕЖИМИ ЖАНА БУЗУУ ҮЧҮН ЖООПКЕРЧИЛИК

1. Ички эрежелери

- **Мал жаюу мөөнөттөрү**
  - Жайыт сезону 01.04.башталат. жакынкы жайыттарга.
  - Жайыт сезону 30 ноябрьда .аяктайт.
  - Жайлоолорго алыскы жайыттарга көчүрүү 31майдан 10-июньга чейин .
  - Жайлоолордон алыскы жайыттардан көчүп келүү 31-агустан 1-ноябрьга чейин. 15-апрельден 15-сентябрьга чейин жакынкы жайыттар эс алууга калтырылат.
- **Жайыт сезонунда колго алып калуугу уруксат берилген малдын саны:**
  ИММ– 1 ,ат – 1; кой, эчки – 3;
- **Жайыт акы төлөөнүн мөөнөттөрү**
  Жайыт билети үчүн:
  50% - 1-апрелден кечиктирилбестен;
  50% - 1-октябрдан кечиктирилбестен;

  Жайытты башка максатка пайдаланган учурда:
  Эс алууну жана туризмди уюштургандар үчүн -
  50% - келишим түзүлөөрү менен;
  50% - келишим түзүлгөндөн 3 ай аралыгында;
  Жайыттарды башка максаттарга пайдалануу үчүн жыйым 100% төлөнөт.
- **Жайыт билетинде көрсөтүлгөн малдын саны мал санактын маалыматтарына дал келиши керек;**
- **Малчылар жайыт билетинде көрсөтүлгөн гана участокторго мал жаюг милдеттүү;**

Баардык жайыт пайдалануучулар, жайытты пайдалануунун жогоруда көрсөтүлге режимдерин аткарууга милдеттүү.

Жогорудагы жайыт режимин бузгандар Кыргыз Республикасынын учурда мыйзамдарынын негизинде жоопко тартылышат.

2. Мал жаюу эрежелерин бузгандыгы үчүн жоопкерчилик

Малдары айдоо аянттарына кирген жаныбарлардын ээлерине төмөндөгүдөй жаза чара колдолунат:

Эгерде үрөөн өгүү маалынан эгинди жыйын убагында (күнү, ж-а айы) айдоо аянттар кирген-малдарга-1-эскертүү.

Эгерде мал жандыктар айдоо аянтына эскертүүдөн кийин кирсе: ИММ үчүн 1 жолу а пул 7500сом, 2 жолу айып пул 14000сом, ал эми анда болбой мал жандыктар

айдоо аянттарына түшө берсе анда чыгымды төлөө менен жана иш аксакалдар сотуна өткөрүлөт, аксакалдар соту айып пулдун көлөмүн белгилешет

-Эгерде мыйзам бузуу экинчи жолу кайталанса, төлөмдүн суммасы эки эсеге көбөйөт. Алар мыйзамга ылайык айып пулду төлөөдөн баш тарткандыгы үчүн жоопкерчилик тартышат.

- Айылдык кеңеш жергиликтүү тургундардын малын баккан чабандарга төмөнкүдөй төлөмдү белгилейт:

1 баш ИММга айына _1000____ сом, кой-эчкиге 1 башка айына – _200____сом.

- Ар бир жалданма чабан менен 3 тараптуу келишим түзүлөт (АӨ, жайыт пайдалануучу жана чабан). Чабандар тарабынан малдын акысын өзүм билемдик менен көтөргөндүгү үчүн Кыргыз Республикасынын Укук бузуулар жөнүндө кодексине ылайык жоопкерчиликке тартылат.

Малды каттоого көрсөтпөсө жана башка жактан келген мал эсепке кирбесе эки эсе жайыт акы төлөйт. Ошондой эле жайыт билет албай келишим түзбөй, жайытты пайдалагандыгы үчүн укук бузуулардагы колдоонучу штрафтан сырткары ар бир башка эки эсе жайыт акы төлөнөт. Жайыт жеринен чөптү уруксаатсыз чаап алса **23000сом**, жайыт кыртышына айдап же өрттөсө **23000сом**. айып пулга тартылат.

Макулдашылды	Макулдашылды	Макулдашылды	Макулдашылды
МП "Таза Нарзан"	Айл өкмөтүнүн башчысы	МРМЧӨЖТБ башчысы	РАӨБ башчысы
Москва району	Москва району	Москва район	Москва району
Колу аты жөнү	Колу аты жөнү	Колу жөнү	Колу жөнү

№	Иш-чаралар	Методдор	Мөөнөтү	Жооптуу	Аткарылганды гы тууралуу маалымат	Индикаторлор
			бүткөндөн кийин 1жолу			
7	Конфликтерди чечүү жана жою боюнча иш аракеттер	Сүйлөшүүлөр, жолугушуулар	Үзгүлтүксүз	Айыл өкмөтү	Мыйзам бузуулардын саны	Ички эрежелерди маалымдоо боюнча консультациялардын жана жолугушуулардын саны; Мыйзам бузуулардын саны
8	МжБнун жыйынтыгы боюнча жергиликтүү коомдоштуктун мүчөлөрүнө маалымдоо	Жолугушуулар	Жылына 1 жолу	ЖК төрагасы, ЖК мүчөлөрү, МДТ	Протокол	Жыйындар
9	МжБ процессинде алынган натыйжаларды эске алуу менен зарылдыгына жараша иш планга өзгөртүүлөрдү киргизүү	Кеңсе жумушу	Жылына 1 жолу	ЖК төрагасы, ЖК мүчөлөрү,	ЖПБКП	Өзгөртүүлөрдүн жана толуктоолордун саны

Жайыттардын абалын мониторингдөө жана баалоо

Область:

Район:

Айыл аймак:

Аткаруучулар:

Таблица 1. _____ ЖПБнин жайыттардын (мониторинг участкаларынын) абалын баалоосунун жыйынтыктарынын жалпы маалыматы

Мониторинг аянттары/участкалары:																				Жыйынтыктоочу	
Жүргүзүү мөөнөтү:																				Жалпы	Орточо
Аянты, га																					
Түшүмдүүлүгү, кг/га																					
Сезон боюнча жайыттын түрү																					
Зоналар боюнча жайыттын тиби:		талаа		шалбаалуу		шалбаалуу															
Жайгашкан жери (координаттары)	Узундук, В																				
	Кеңдик, С																				
Деңиз деңгээлинен бийиктик, м																					

Объектилер	Көрсөткүч төр	Балл	% жана балл менен мониторинг жана баалоонун жыйынтыктары																									
			%	Балл	%	Балл	%	Балл	%	Балл	%	Балл	%	Балл	%	Балл	%	Балл	%	Балл	%	Балл	%	Балл	%	Балл	%	Балл		
1.а. Жегенге жарамдуу негизги өсүмдүктөрдүн болушу	>50%	20																									0,0	0,0
	41-50%	16																									0,0	0,0
	31-40%	12																									0,0	0,0
	21-30%	8																									0,0	0,0
	10-20%	4																									0,0	0,0
	<10%	0																									0,0	0,0
Жалпы:			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0,0	0,0
1.б. Тоют чөптөрүнүн колдонулуусу же желиши	Колдонуу про	15																									0,0	0,0
	Өзгөрүү бир а	12																									0,0	0,0
	Наиболее пита	9																									0,0	0,0
	Наиболее пита	6																									0,0	0,0
	Полностью по	3																									0,0	0,0
	Съедены наиб	0																									0,0	0,0
Жалпы:			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0,0	0,0
2.а. Отоо чөптөр	жок	5																									0,0	0,0
	1-2%	4																									0,0	0,0
	3-5%	3																									0,0	0,0
	6-10%	2																									0,0	0,0
	11-15%	1																									0,0	0,0
	>15%	0																									0,0	0,0
Жалпы:			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0,0	0,0
2.б. Бадалдар	нет	5																									0,0	0,0
	1-2%	4																									0,0	0,0
	3-5%	3																									0,0	0,0
	6-10%	2																									0,0	0,0
	11-15%	1																									0,0	0,0
	>15%	0																									0,0	0,0
Жалпы:			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0,0	0,0
																											0,0	0,0

...ктөрдүн жана таштардын болуусу

| 2. Жер... | | |

3.Жайыттардагы деградация процесстеринин болушу. 3.: таксырланган	3.2.2. Талаа жайыты	1-5%	8																									0,0	0,0
		6-20%	6																									0,0	0,0
		21-30%	4																									0,0	0,0
		31-40%	2																									0,0	0,0
		>40%	0																									0,0	0,0
		Жалпы:		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0,0	0,0
	3.2.3. Шалбаалуу талаа жайыты	0%	10																									0,0	0,0
		1-2%	8																									0,0	0,0
		3-5%	6																									0,0	0,0
		6-20%	4																									0,0	0,0
		21-40%	2																									0,0	0,0
		>40%	0																									0,0	0,0
		Жалпы:		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0,0	0,0
	3.2.4. Шалбаа жайыты	0%	10																									0,0	0,0
		1-2%	8																									0,0	0,0
		3-5%	6																									0,0	0,0
		6-20%	4																									0,0	0,0
		21-40%	2																									0,0	0,0
		>40%	0																									0,0	0,0
		Жалпы:		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0,0	0,0
		Баардыгы:		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0,0	0,0
		Жалпы балл:			0		0		0		0		0		0		0		0		0		0						0,0	0,0
Жыйынтыктоочу бал	>80%	абдан жакшы																												
	66-80%	жакшы																												
	51-65%	жеңил деградацияланган																												
	26-50%	деградацияланган																												
	<25%	катуу деградацияланган																												

Таблица 1.1. _____ЖПБ Жайыттын абалын (мониторинг участкалары) баалоонун жыйынтыктарынын жыйынтыктоочу маалыматы

Участоктордун№	Жайыттардын	Мезгил боюнча	Жайыттын типи	Мониторинг жана баалоонун жыйынтыктары (балл мн)								Жыйынтыктоочу балл	Абалы
				жер-тирсин	жер-тирсин өсүмдүктөр	Болушу			Топурактын эрозиясы	подстилка	таксырланган		

№.	Название сайта	Сезон использования (Карта № 1)	Земля за пределами пастбищ*, га	Пастбища, ха			Общая площадь пастбищ для выпаса скота, га
				Общая площадь	из них		
					Не используется*	Использовал	
1	Кош Добе,	Круглый год	40.67	1 735	1 415	320	320
2	АК Суу	Осень, зима		162	62	100	100
3	Широкий	Круглый год		1465.5	905.5	560	560
4	Кара Суу	Круглый год	50	702	104.4	597.6	597.6
5	Джарды Суу	лето осень		1 092	292	800	800
6	Туйук Жар	Весна и лето		819	459	360	360
Общий:			**109.77**	**4 510**	**3237.9**	**2737.6**	**2737.6**
7	Чон Туйук	Лето осень	0	411.5	411.5	0	0
8	Суусамыр Сандык	Лето	0	2 558	2 208	350	350
Общий:			**0**	**2969.5**	**2619.5**	**350**	**350**
9	Суусамыр Сандык	Лето	0	420	420	0	
10	Курбу Джумгал	Лето	0	1 634	1 634	0	
Все:			109.77	**2 054**	**2 054**	**0**	**350**
	Общий:		109.77	10999	**7911.4**		3087.6

№	Участокторду н аталышы	Жайыттард ын тиби (Карта №1)	Пайдалануу сезону (Карта №1)	Мал жайылуучу участоктордун жалпы аянты, га	2026-жылы жүргүзүлгөн жайыттардын мониторинги жана баалоосуна ылайык											
					Кургак заттын түшүмдүүлүгү (ц/га)				Жайыттардын сыйымдуулугу, УГ (с учетом коэф-та 50 %)				Абалы/балл			
					жаз	жай	күз	кыш	жаз (күнд өр)	жай (күнд өр)	күз (күнд өр)	кыш (күнд өр)	жаз	жай	күз	кыш
									61	92	76	136				
1																
2																
3																
4																
5																
6																
Бардыгы/Жайыттардын орточо түшүмдүүлүгү жана абалы												0				
7																
8																
Бардыгы/Жайыттардын орточо түшүмдүүлүгү жана абалы									0		0	0		####		
9																
10																
11																
12																
13																
14																
Бардыгы/Жайыттардын орточо түшүмдүүлүгү жана абалы											0	0				
15																
Бардыгы/Жайыттардын орточо түшүмдүүлүгү жана абалы									0	0	0	0				
									0	0	0	0				

Участоктун аталышы	*Жайыт инфраструктуралары жана алардын абалы*																					
	Жолдор, км				**Көпүрөлөр,шт.**			**Каптаж, шт.**			**Купка, шт.**			**Яма Беккари**			**Ветаптеки, шт**			**Ж.Б., шт**		
	А/Атан алыстыгы	Анын ичинен			Жалпы саны	Анын ичинен		Жалпы саны	Анын ичинен		Жалпы саны	Анын ичинен		Жалпы саны	Анын ичинен		Жалпы саны	Анын ичинен		Жалпы саны	Анын ичинен	
		Жакшы	Канаттандырарлык	Начар		жарактуусу	жаракысыз		жарактуусу	жаракысыз		жарактуусу	жаракысыз		жарактуусу	жаракысыз		жарактуусу	жаракысыз		жарактуусу	жаракысыз
	22				8	8	4	8	7	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0		
го:	300	0	0	0	8	8	4	8	7	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
го:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
го:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Вид животного	Эквивалент (SW)	Ежемесячная потребность в пастбищах и готовых кормах (тонны, миллионы кубических метров)													Годовой объем кормления (тонн на миллион кг)
		Весна		Лето			Осень				Зима				
		IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI		XII	I	II	III	
		1-30	1-31	1-30	1-31	1-31	1-30	1-31	1-30		1-31	1-31	1-28	1-31	
		30	31	30	31	31	30	31	15	15	31	31	28	31	
ИММ	2500	563	581	563	581	581	563	581	281	281	581	581	525	581	6 844
Молодняк крупного рогатого скота породы ІММ (до 1 года)	2473	556	575	556	575	575	556	575	278	278	575	575	519	575	6 770
М-М-М	18469	4156	4294	4156	4294	4294	4156	4294	2078	2078	4294	4294	3878	4294	50 559
Лошадь	582	131	135	131	135	135	131	135	65	65	135	135	122	135	1 593
Молодые лошади (до 1 года)	100	23	23	23	23	23	23	23	11	11	23	23	21	23	274
Итого за период:		**11 037**		**16 646**			**13 751**				**24 606**				**66 039**
Кормление скота во	**500**	**229**		**345**			**285**				**510**				**1 369**
В течение всего года	**24061**	**11 466**		**34 584**			**14 285**				**25 116**				**85 451**

	Выпас скота		Готовый корм	Общий корм

ЖАББЖ (Жайыттардын абалына байкоо жана баалоо жүргүзүү) жана жайыттардын басымын төмөндөтүүдө малдарды которуштуруп жайгаштыргандан кийинки мал жаюунун календардык планы

№	Жайыт участокторунун аталышы	Жайыт пайдалануучуларды аты-жөнү	Планга чейин (учурдагы) Жайылуучу ШМБ	Жалпы ШМБ	Ылайыктуу сыйымдуулук	Жүк %, шайкештик	Жайыт пайдалануучуларды аты-жөнү	Пландан кийин Жайылуучу ШМБ	Жалпы ШМБ	Ылайыктуу сыйымдуулук	Жүк %, шайкештик
Жаз							Жаз				
1	Кургунгөй (Широкое)	Курманалиев Марат	8				Култаев Жоробай	3			
		Сатиев Данияр	33.3				Чамбылов Руслан	11			
		Тавалдиев Мухтар	02.фев				Араббаев Ахунбай	4			
		Усубалиев Султан	10.янв				Бекбоев Турдубек	0.04			
		Жайыт пайдаланучулар	4	53.6		#ЗНАЧ!	Жайыт пайдаланучулар	4	18.14		#ЗНАЧ!
2	Кургунгөй (Широкое)	Токтомушев Койчубек	0.20				Чотоев Эмилис	4			
		Джуманазаров Каныбек	55.75				Даманкулов Орозбек	3			
		Сейткулов Толкун	21				Минбаев Руслан	2			
		Зоотов Бактыгул	26				Калматов Абдугафар	2			
		Жайыт пайдаланучулар	4	102.95		#ЗНАЧ!	Жайыт пайдаланучулар	4	11		
3	Кургунгөй (Широкое)	Култемиров Мирлан	46				Медетбеков Нуркан	4			
		Самиев Эркинбек	80				Тагаев тАлмаз	2			
		Абдиев Карыбек	54				Гаипов Кудаяр	3			
		Жайыт пайдаланучулар	3	180		#ДЕЛ/0!	Жайыт пайдаланучулар	3	9		
4	Кургунгөй (Широкое)	Божоев Дунайбек	26.июн				Шарипов Мунарбек	7			
		Куликеев Бактыбек	08.июн				Максудов Мунарбек	6			
		Самсалиев Казакбай	26.июн				Боркошов Туйгун	2			
		Таалайбек у. Кайратбек	30				Маматов Толкун	3			
		Аттокуров Нурмухамед	09.фев				Мамбеталиева Айзада	4			
		Зулпукаров Бердибек	24				Жумалиев Анарбек	3			
		жайыт пайдаланучулар					жайыт пайдаланучулар	3			
		баары	17	155.8	492.35	33,0		23	25	155.14	33.2%
5	Кош Колот, Жыл Булак, Сары Жайык	Бакирова Джылдыз	30				Терекбаев Бакытбек	40			
		Тоокеев Баатыр	21				Мусуралиев Арзымат	24			
		Эргешов Искендер	66.6				Кенжебек у. Аксубай	100			
		Осмонкулов Сүйүн	82				жайыт пайдаланучулар	3			
		Байрамуков Азнаур	44.8								
		Жайыт пайдаланучулар	5	244.4		#ЗНАЧ!	Жайыт пайдаланучулар	3		164	0,2
9		Жайыт пайдаланучулар									
10	Байлоодо (Бордоку) кармоочулар	Байлоодо кармоочулар					Байлоодо кармоочулар	229			
	Жалпысы		#ЗНАЧ!	#ЗНАЧ!	#ЗНАЧ!	#ЗНАЧ!		#ЗНАЧ!	#ЗНАЧ!	#ЗНАЧ!	1,01
Жай							Жай				

Бакиров Касымбек	15				Мусакожоев Темиркул	6			
Кыдыров Эмирлан	21				Базаркулов Данияр	20			
Дозонов Асылбек	122.5				Джаныбеков Каныбек	40			
Укубеков Назарбек	86				Щербаков Александр	01.фев			
Султаналиев Шайым	40.2								
Джолдошбаев Ырыспек	21.июл								
Мырсабашиев Уран	10.янв								
Салпагаров Рамазан	31.мар	349.7		#ЗНАЧ!	Жайыт пайдаланучулар	4	67.2	67.2	0,94
Салпагарова Джандет	04.июн				Шакиев Марлен	2			
Джунушалиев Закон	17.янв				Аскаров Бактыбек	2			
Нурматов Рахманали	17				Туратбеков Акылбай	18			
					Бакаева Калбу	6			
Жайыт пайдаланучулар	11	38.6			Джаманкулова Нуркан	2	30		
					Чокморов Эркин	2			
Жайыт пайдаланучулар	1			#ДЕЛ/0!	Борбуев Талант	2	4		
Куликеев Турусбек	41.4				Мырзакматов Туратбек	28			
Тураров Бексултан	02.июл				Алыбаев Ишенбек	2			
Супатаев Марат	40				Талтыкеев Шамбет	1			
Нурбеков Джолдошбек	04.янв				Шаршенов Асат	4			
Жайыт пайдаланучулар	4	92.1		#ЗНАЧ!	Жайыт пайдаланучулар	11	46	80	4.6%
Мусаев Марат	44.4								
Жайыт пайдаланучулар	38	44.4		#ЗНАЧ!					
Жайыт пайдаланучулар	38		1261.55	86,0					
Атабаев Нурлан	77								
Атабаев Улан	43.3								
Бектурова Сүйүнгүл	40.9								
Жанаев Мырзакан	80	#ЗНАЧ!	210	#ЗНАЧ!					
Авиров Ринат	19.янв								
Сатылганов Болотбек	24.июл								
Акмолдоев Шамиль	34.1								
Осмоналиев Таалайбек	24								
Жайыт пайдаланучулар	8	343.1							
Джетыбаева Сайрагул	5								
Ахматов Фархад	0.10								
Жайыт пайдалануучулар	2	05.янв							
Сардаров Ашырбек	12								
Эсеналиев Асан	5								
Касымов Канат	06.июн								
Асылбашев Нурдин	22								
Айдарбеков Улук	45.5								
Рыспеков Талант	16.июн								

	Жайыт пайдалануучулар	16	107.7		0,6						
Джарды Суу	Токоев Канатбек	7									
	Эгембердиев Кыяз	7									
	Джалбиев Алман	10									
	Усумбаев Канатбек	74.8									
	Келдеев Тынчтыкбек	39.6									
	Абдылда уулу Равил	53									
	Урматов Жениш	8									
	Абдылдаев Советбек	10									
	Джаманкулов Талант	12									
	Жайыт пайдалануучулар	9	221.4		#ЗНАЧ!						
Байлоодо (Бордоку) кармоочулар	Жайыт пайдалануучулар										
	Байлоодо кармоочулар										
Жалпысы		#ЗНАЧ!	#ЗНАЧ!	#ЗНАЧ!	#ЗНАЧ!						
Куз											
	Сенкебаев Жакшылык	108									
	Гольман Сергей	54									
	Кулманов Саламат	66.4									
	Такиров Талант	29									
	Жайыт пайдалануучулар	4	257.4		#ЗНАЧ!						
	Раимкулов Бахтияр	33									
	Малащенко Николай	90.6									
	Ибраимов Эрнис	65									
	Жайыт пайдалануучулар	16	188.6	667.4							
Беловодск	Курбанова Гульнура	10									
	Ташматов Бакыт	8									
	Истамкулов Мусафар	5									
	Жайыт пайдалануучулар	3	23								
	Чалгынбаев Сүйүнбек	6									
	Султанов Айбек	06.июн									
	Батаева Бурулгул	05.апр									
	Джусупов Данияр	14									
	Шарипов Авазбек	0.20									
	Юлдашев Абдигафар	03.мар									
	Тагаев Ороз	3									
	Темиржанов Шамил	09.фев									
	Жайыт пайдалануучулар	8	42.3		#ЗНАЧ!						
	Турдубаев Нурбек	0.04									
	Цехановский Евгений	0.20									
	Шоузаков Абдугафар	5									
	Кашкин Айбек	5									

		Содпинов Сирожиддин	06.июл									
		Жайыт пайдаланууучулар	5	16.84		#ЗНАЧ!						
9		Жайыт пайдаланучулар										
10	Байлоодо (Бордоку) кармоочулар	Байлоодо кармоочулар										
	Жалпысы		231032	**#ЗНАЧ!**	**#ЗНАЧ!**	**#ЗНАЧ!**						
		Кыш										
		Аятов Белес	02.фев									
		Дикамбаев Улан	40									
		Скородинская Елена	3									
		Увайдиллаев Халилбек	03.янв									
		Алиев Эмил	03.мар									
1		Садыков Руслан	5									
		Төлөгенов Искендер	13.июн									
		Соткинов Атанбек	06.июн									
		Чынгышев Санжар	25									
2		Каримов Сиражиддин	0.15	#ЗНАЧ!	80	#ЗНАЧ!						
		Каримов Зайнидин	0.40									
		Калдыбаев Дүйшөнбек	03.мар									
		Абдыраев Азат	0.12									
		Подшивайлов Андрей	02.апр									
			15									
3		Жайыт пайдаланучулар	0	108.17		0.10%						
		Стрелец Кристина	6									
		Апшимов Уланбек	2									
		Мукеев Арген	7									
4		жайыт пайдаланууучулар	3	18								
		Масиров Бактыбек	20									
		Баялиев Азис	27									
		Молдалиев Алмазбек	30									
5		Жайыт пайдаланучулар	3	80								
6		Жайыт пайдаланучулар	**#ЗНАЧ!**									
7	Байлоодо (Бордоку) кармоочулар	Байлоодо кармоочулар										
	Жалпысы		#ЗНАЧ!	#ЗНАЧ!		#ЗНАЧ!						
	Байлоодо											